

bb 87. elutazott a szovjet kormányküldöttség

t sl sk vm 1965. október 27.

a szovjet kormányküldöttség, amely m.a. Leszecsakonak, a szovjetunió minisztertanácsa elnökhelyettesének vezetésével részt vett a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság harmadik ülésén, szerdán este elutazott budapestről.

a küldöttség bucsuztatására a keleti-pályaudvaron megjelent apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, ajtai miklós, az országos tervhivatal elnöke, horgos gyula kohó-és gépipari, biró józsef külkereskedelmi - kovács imre élelmezésügyi miniszter és erdélyi károly külügyminiszterhelyettes. a bucsuztatásnál jelen volt g.a.gyenyiszov, a szovjetunió magyarországi nagykövete is./mti/

- . -

b 88. román operaénekesek debrecenben

vid j vm fm 1965. október 27.

szerdán este a debreceni csokonai színházban román vendégművészek léptek fel. a debreceni színház ugyanis évek óta kapcsolatokat tart az iasi operaházzal. ezúttal két művész érkezett debrecenbe és lépett fel puccini bohémélet című operájában, mimi szerepét florica marie, rodolphe-t pedig ion iorgulescu énekelte./mti/

- . -

19,08/m

bb 89. időjárásjelentés

sk vm 1965. október 27.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. október 27-én, szerdán 19 órakor:

csütörtökön még párás, derült idő

várható időjárás csütörtök estig: a déli-délnyugati megyékben felhőátvonulások, legfeljebb kevés esővel, az ország többi részében kevés felhő, párás, reggel ködös idő. mérsékelt délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 10-15 fok között./mti/

- . -

19.39/m

- 52 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. október 28.

bb 1. pénteken tokajban sorsolják a lottót

i kf/kf/m/vg 1965. október 28.

a hónap utolsó lottó sorsolását, a 44. játékhet nyerőszámainak a húzását, október 29-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel tokajban rendezik a sportfogadási és lottó igazgatóság.

ugyancsak sorsolással döntik el azt is, hogy a legközelebbi tárgynyeremény húzáson melyik hét szelvényi vesznek részt./mti/

- . -

bb 3. napirenden az engels téri mávaut pályaudvar korszerűsítése

i hbj/tm/m/vg 1965. október 28.

a kpm autóközlekedési vezérigazgatóság az engels téri autóbusz pályaudvar rekonstrukcióját tervezi. az épület első emeletén, a nemzetközi kivánalmaknak megfelelő szórakozónhelyet rendeznének be, ahol a külföldi utasok megpihenhetnek. az elgondolások szerint az egész épület korszerű megvilágítást kapna és valószínűleg ipari televízió segítségével korszerűsítik az utastájékoztató szolgálatot. a rekonstrukciós tervet az uvaterv még az idén elkészíti, hogy a jövő évben megkezdődjék a korszerűsítés./mti/

- . -

- 1 -

bb 2. helyreállították a közlekedési muzeumot

i hbj/tm/m/vg

1965. október 28.

az európai viszonylatban is rendkívül gazdag értékekkel rendelkező közlekedési muzeum még a háboruban megsérült épületét helyreállították.

megkezdődött muzeum nagy anyagának rendezése is, ez azonban hosszabb időt igényel. a következő hónapokban ugyanis fel kell ujtani, restaurálni kell a muzeumi tárgyakat, illetve össze kell gyűjteni az eddig különböző helyen tárolt kiállítási anyagot.

a tervek szerint a közlekedési muzeumot 1966. április 4-én nyitják meg, a közlekedés fejlődése a gőzgéptől a sugárhajtású repülőgépekig, című kiállítással. a közönség láthatja majd a legrégebbi gőzgépek modelljeit, a különböző típusú mozdonyok kicsinyített mását, s ugyanakkor pillantást vehet a közlekedés jövőjébe. /mti/

bb4. megkezdtek a „hamupipőke”, próbáit az erkel színházban

i/ol/m/gk/m/fm

1965. október 28.

az erkel színházban már megkezdtek a december 3-án bemutatásra kerülő rossini-vigopera, a „hamupipőke”, próbáit.

a darab szövegekönyvét jacopo ferretti írta. a közismert, kedves gyermekmese alapján készült opera - melynek ősbemutatóját 1817. január 25-én tartották a római teatro valleben - viszonylag kevesebbet szerepel a világ operaszínpadain, mint a zenészerző többi dalműve. az opera nem mesedarab a szó legteljesebb értelmében: szerzői elsősorban az élet realizmusának, változóságának igazságát bizonyítják.

az állami operaház igazgatósága, számítva a műfaj kedvelőinek érdeklődésére, két kitűnő szereposztásban mutatja be rossini remekművét. a címszerepet szirmay mártá és barlay zsuzsa énekli, don ramiro herceget réti józsef, illetve barta alfons alakítja. a vigoperát békés andrás rendezi. a díszleteket forray gábor, a jelmezeket szeitz gizella tervezi. a zenekart lukács ervin, illetve borbély gyula vezényli. a szövegekönyvet huszár klára fordította. /mti/

- 2 -

bb 5. „a művészetek kiskönyvtára”, sorozat négy új kötettel gyarapodott

i tf tr vm fm

1965. október 28.

négy új tanulmánnyal bővült s így eljutott a 70. kötetéhez „a művészetek kiskönyvtára”, című sorozat, amelynek utóbbi kiadványai már a corvina gondozásában jelentek meg - annakidején ugyanis a képzőművészeti kiadó indította ezt a sorozatot.

koszta józsef, az „alföldi festők”, egyik vezéralakja munkásságát aradi nóra dolgozta fel.

a szomszédos országok képzőművészetének nálunk kevésbé ismert múltját, nagy életműveit tanulmányozók - a közelmúltban kiadott luchian-kötet után - most andreescu monográfiájával gyarapíthatják gyűjteményüket. a tizenkilencedik század második felének kiemelkedő román realista tájképfestőjét honfitárs művészettörténész, radu bogdán mutatja be az olvasóknak.

a magyar kortárs művészek monografikus arcképcsarnokába is - könyv alakban - újabb „portré”, került: főnyi gézáé. a mester festészeti tudását és jártasságát a mozaiktervezésben 1946 óta a képzőművészeti főiskola tanáraként gyümölcsözteti, munkálkodik az új művészgeneráció nevelésén. életrajzírója: aradi nóra.

eddig nyilvánosságra nem került „lappangó”, műveket is felkutatott és így írt tanulmányt pap gábor: nagy istvánról, századunk első évtizedeinek a népi ábrázolóművészetből kiinduló - ugyanakkor művei alapján ma is modernnek tartott - festőjéről.

mind a négy kötetet körülbelül 50-50 színes és egyszínű reprodukció illusztrálja. /mti/

..-

bb 6. drezdába utazik a budapesti műszaki egyetem vegyes énekkara

i fe tné vm zs

1965. október 28.

a budapesti műszaki egyetem 70 tagú vegyes énekkara a drezdai műszaki egyetem meghívására novemberben drezdában vendégszerepel az egyetemi linnapi napokon. /mti/

..-

- 3 -

bb 7. új bölcsődék a vizivárosban

1 hi tné vm zs 1965. október 28.

az első kerületben a következő években meginduló vizivárosi lakóházépítkezésekkel összhangban a farkasbirtó utcában 80 személyes, a franklin lépcsőnél 120 személyes bölcsődét építenek./mti/

- . -

bb 8. könyv a magyar népi gyógyítás történetéről

1 vid fm vm fm 1965. október 28.

dr. bencze józsef kandidátus, szombathelyi főorvos, az országos orvostörténeti szakcsoport főtájkára könyvet írt a magyar népi gyógyítás történetéről. a számos fényképpel illusztrált mű megírását husz éves kutató munka előzte meg. a szerző részletesen ismerteti a népi orvoslás, fájdalomcsillapítás hajdani módszereit, a népi sebészkezdés történetét. az érdekes könyv az akadémiai kiadó gondozásában jelenik meg./mti/

-.-

- 4 -

bb.9. puskavégre került a vajszlói erdő réme: a több mint egy méter hosszú vadmacska

vid/ká/sk/a/bs

1965. október 28.

éveken át pusztította a vajszló-környéki erdők vadjait, madarait egy hatalmas vadmacska. az erdészeti kerületvezető vadász, lovas béla, fáradhatatlanul kutatta a nyomát, míg végül felfedezte tanyáját egy elhagyott borzlyukban. négy estén át lesett rá, mire sikerült puskavégre kapnia. az óriási vadmacska korát legalább tíz évre becsülik, súly~~á~~ nyolc kiló és hossza 108 centiméter - vagyis majdnem akkora, mint egy fiatal őz. az erdészek véleménye szerint napi egy kiló húst fogyasztott. a vajszló-környéki erdők réme most - kitömlve - elejtőjének, lovas béla vadásznak az otthonát díszíti. /mti/

-.-

bb. 11. márkacikk a sátor

i-sz/tné/a/vg

1965. október 28.

bár a kemping-idején a kirándulók számára már véget ért, a kereskedelem szakembereinek azonban éppen ilyenkor jelenti a csúcspontot. ezekben a hónapokban rendelik meg a jövő évben forgalomba kerülő felszereléseket. október az időpontja a genfben és a kölnben megrendezett nagyszabású kemping-kiallitásnak, amelyeken több magyar vállalat, köztük a hungarotexhez tartozó modex mutatja be exportcikkeit. a modex sátrai bár még új exportcikknek számítanak, de egyre jelentősebb a kivitel. a folyamatos kempingezésre alkalmas ugynevezett lakóházásátorról az alpinisták felszereléséhez tartozó hátizsák-sátorig 22 féle típussal rendelkezik a vállalat. a magyar sátorot vásárolják például a norvégek, angolok, hollandok, jugoszlávok, románok és nagyobb megrendelést kapott a vállalat etiopiából, ausztráliából, sőt még kanadából is.

az angol kempingujságban a közelmúltban terjedelmes riport jelent meg a magyar sátorgyártásról és érdekes módon éppen a modex egyik angol üzletfele vetette fel a gondolatot és kérte, hogy védjegyeztessék ezt a magyar készítményt. az önálló márkacikként történő megjelenésre feljogosítja az, hogy anyaga és kivitele mindenben felveszi a versenyt más országok gyártmányaival. a modex most készítetteti az új emblémát, amelyet ezután mint márkajelöl helyeznek majd el a sátorokon./mti/

-.-

8.07/a g¹ Pac

- 5 -

WJ

bb. 10. kevés a vadliba a hortobágyon

vid/ká/tr/a/bs

1965. október 28.

az északról délre húzó vadlibacsapatok más évben október végefelé már valósággal ellepik közép-európa egyik legnagyobb madárpihenő helyét, a hortobágyi pusztát. az idén késik a vonulás, nagyon kevés a vadliba a hortobágyon. az idő sem kedvez a vadlibák számára, az őszi aszály kiszárította a szikeseken ákisebb vizeket, nincsenek ugynevezett „totyogók”, csak a természetes vizek adnak lehetőséget a tanyázásra.

az ország legészakibb vidékén, borsod megyében viszont már megkezdődött a vadliba huzás. a taktaközben, valamint a tiszta mentén, tiszadorogma, szilipuszta határában, menetrend-szerű pontossággal tűntek fel a vadliba csapatok, s megszállták a víz melletti már zöldelő őszi vetéseket. a vadászok a huzás három napja alatt több mint ötven vadliba-éket figyeltek meg és az első zsákmány is puskavégre került már. tiszaluc környékén, ahol más években legelőször tűnnek fel a hortobágy felől érkező vadlibák, az idén még nem volt „huzás.../mti/

--

bb. 12. acélhuzalokra függesztett szobák - ujfajta szerkezetű irodaház épül a csörsz utcában

i/sb/lk/a/vg

1965. október 28.

a 41-es építőipari vállalat dolgozói ujfajta szerkezetű hatemeletes irodaházat építenek a 12. kerületi csörsz utca és nagy jénő utca sarkán. az alapozást befejezték és most került sor a különleges emeleti födémek építésére. jantner Antal építésznek és kónya józsef statikusnak, az általános épülettervező vállalat mérnökeinek tervei alapján csak az irodaház középső részét, a folyosókat tartják majd atulról pillérek. a folyosóról nyíló szobák ablak felőli oldalainál nem támasztják alá a födémeket, hanem erős betonacél-huzalokkal az irodaház tetejére épített nagy tartógerendákra függesztik. másfél méterenként 7-12 szál 7 milliméteres acélhuzalból összeállított drótköteget szerelnek fel, s miután befejezik az épület betonozását, megfeszítik és rögzítik ezeket a különleges drótköteleteket.

az ujfajta betonfödémek tervezésével a betonozást is megkönnyítették, mert egyforma fatáblákból készíthetik el a dolgozók a betonfalak formáit. ugyanazt a zsalutáblát sokszor felhasználják, tehát sok deszkát takarítanak meg. az egyforma zsaluzat összeállítását szakemberek helyett a segédmunkások is könnyen elvégezhetik. a több mint száz szobás irodaház érdekes építészeti különlegessége a 300 személyes földszinti előadóterem épületszárnya. ennek tetejét harmonikaszerűen egymáshoz illeszkedő vasbeton redőszerkezetből építik fel, nagy jénő utcai oldal-folyosóját pedig betonlapokból készített lamellával határolják. az ujfajta irodaház munkálatait előreláthatólag a jövő év végére fejezik be az építők./mti/

--

8.45/s 94Pnc

- 6 -

bb 13. novemberben : szakmai hónapok a fővárosban

vt/hné/s zs hk

1965. október 28.

a fiatalok pályaválasztásának segítésére novemberben ugynevezett szakmai hónapok kezdődnek a fővárosban. az ezekhez kapcsolódó események sokféle formában nyújtanak lehetőséget a diákoknak arra, hogy közelebbről megismerkedjenek a különböző szakmákkal, azok jellegzetességeivel.

a fővárosi ifjúsági iroda irányításával és az érintett szervek közreműködésével novemberben a iii., iv., vii., ix., x., xi., xv., xvi., xvii., xviii., xix., és xxii. kerületben rendeznek szakmai hónapot. ennek során az épületgépészet és az épületszerelés területéről kapnak sokoldalú tájékoztatást a pályaválasztás előtt álló fiatalok. a szakmunkástanuló intézetek növendékei ellátogatnak általános iskolákba, hogy ott elmondják szakmájuk sajátosságait, érdekességeit. a látogatást viszonozzák majd az általános iskolások, hogy a szakmunkás fiataloktól szerzett ismereteiket a műhelyekben helyszíni élményekkel megfigyelésekkel gyarapítsák.

november elején megnyílik a szakmunkástanulók vizsgadarabjaiból készülő állandó jellegű kiállítás a vii. nyár utca 7. szám alatt, ahol szakemberek adnak majd felvilágosítást a látogatóknak az egyes szakmák jellegéről, a kereseti lehetőségekről is. a kiállításon az érdeklődők működés közben ismerkedhetnek meg a különféle gépekkel, munkaeszközökkel.

a januári és februári szakmai hónapok programjában a vas- és a vegyipari szakmák ismertetését tűzik napirendre./mti/

--

bb 14. három műszak a körzeti orvosi rendelőben - elavult egységek helyett korszerű szolgáltató ház - tudósítás a tanácsok vb- üléséről

hi/tné/s zs hk

1965. október 28.

az elmúlt napokban több közérdekű kérdéssel foglalkoztak a budapesti kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai. óbudán az egészségügyi helyzetet tárgyalták meg. a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a kerületi szakrendelő ma már nemcsak a helyi betegeket, hanem a szomszédos pilisi községek, sőt speciális rendeléseknél az egész szentendrei járás lakosságát ellátja, s összesen mintegy 150.000 személy egészségvédelmével foglalkozik. a jobb betegellátást segíti, hogy a szakrendelőben működő körzeti orvosi rendelők három műszakban fogadják a betegeket. /folyt.köv./

8.50/s 94Pnc

- 7 -

me

me

bb 14./ három műszak..../ 1.folyt./s

a gyógyító munka hatékonyságához nagyban hozzájárul a házi betegápolás kiterjesztése, aminek eredménye a kórházba utalások számának csökkenésében mérhető le elsősorban. a szakemberek szerint óbuda egészségügyi hálózatának igénybevétele a következő években várhatóan tovább növekszik. ezért a tanács az árpád hídfő környékén szakosított körzeti orvosi rendelő építését tervezi, amelyben röntgen-laboratórium és ekg-részleg is helyet kap. a rákóczi uti rendelőre emeletet húznak, ahol a néhány osztályból álló csillaghegyi szakrendelőnek biztosítanak megfelelőbb környezetet. később szakosított orvosi rendelőt kap Békásmegyér is.

a xvii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága az ipari javító-szolgáltatás fejlesztésének lehetőségeit vizsgálta. a tapasztalatok szerint a lakosok egy része a belső városnegyedek üzleteit keresi fel, holott sok esetben a saját kerületében is megtalálná a megfelelő javítóhelyet, méretes üzletet. a helyi egységek között azonban sok az elhanyagolt, elavult, egyes szakmákban pedig egyáltalán nincs szolgáltató egység a környéken. ezért azt tervezik, hogy rákoskeresztúr központjában, a pesti ut 16 szám alatt, három millió forint költséggel új szolgáltató házat létesítenek, amelyek különféle részlegeiben mintegy félszáz alkalmazott áll majd a lakosság rendelkezésére. a külterületeken - rákoskerten, ujakadémia telepen, rákoshegyen - kisebb szövetkezeti házakat rendeznek majd be./mti/

--

bb 18. nagyarányú közművesítés debrecenben

vid/lk/s bs

1965. október 28.

debrecen fejlődése szükségessé tette a régi csatorna-rendszer korszerűsítését. a városon hat kilométer hosszúságban halad majd át az a főgyűjtő csatorna, amelynek építését 1963-ban kezdték meg. a hét méter mélyen húzódó gerincvezeték 1966-ra készül el. a főgyűjtőcsatornához csatlakozik majd két oldalág, a tervek szerint a harmadik ötéves tervben a teleki utcai csatorna-rendszer öt kilométernyi, a nyugati ipari övezet csatorna-rendszere pedig 7.5 kilométernyi hosszúságban épül meg. a munkák befejezése után lehetőség nyílik arra, hogy debrecen belvárosában a jelenlegi földszintes házak helyén új lakótömböket építsenek.
/mti/

--

9.17/s 94 Pac

- 8 -

bb 15. divatos a fonott kisbutor - porcelán helyett raffia és szalma nipp

kf/s vg bs

1965. október 28.

hazánkban az utóbbi években divat lett a fonott kisbutor. a közönség azért szereti, mert tartós és világos színével jól illeszkedik a modern szobaberendezésekhez.

a kosár és a fonottáru kszv. nemrégiben kiállításon mutatta be gazdag választékát a kereskedelemnek. a kiállítás nyomán jövőre sok újfajta fonott kisbutor jelenik meg az üzletekben. a kagylófotel, a dohányzó asztalka, a virágtartó, a fali könyvespolc már ugyiszólván hagyományos cikk. ezeket most a divatnak és az igényeknek megfelelően egyebek között vas és szalma szobater elválasztófallyal, bambusz paravánnal, szennyestartó kosár-ládával, stb. egészítették ki. igen jól sikerült újdonság a szalmafonatu folyóirattartó, a nád-fűz kandalló kosár, valamint a telefonasztalka, amelyhez meg szalmafonatu telefonkönyv borító is készül. a modern butorok divatjával megnőtt a raffia szövetek becsülete is. több mint 70 féle falborító raffia szövetből mintegy 100 000 métert hoznak forgalomba. ugyancsak divatos a modern butorokat szalmából, raffiából és háncsból készített nippelkel díszíteni./mti/

--

bb 20. műanyag alkatrészekkel kísérleteznek a szarvasi mezőgazdasági gépjavitó állomáson

vid/ká/tr/s bs

1965. október 28.

hazánkban elsőnek a szarvasi mezőgazdasági gépjavitó állomáson alkalmazták az ugynevezett műanyagfeltöltéses eljárást a gépjavitásban. az eddigi tapasztalatok szerint a műanyaggal javított alkatrészek felveszik a versenyt a drága import fémből készült alkatrészekkel. a szarvasiak hengerfejeket, perselyeket, különböző tömitéseket készítettek műanyagból. ezek olcsóbbak, gyorsabb a megmunkálásuk és tartósak. a földművelésügyi minisztérium megbízásából most egyéves üzemi kísérlet indul szarvason. a műanyaggal felújított gépekről pontos ,,körleptet,, vezetnek, feltüntetik a gép meghívásodását, a felújítás módját és munka közben is rendszeresen ellenőrzik a műanyaggal javított gépeket./mti/

--

9.20/a

- 9 -

bb. 16. tüzhányó a marson

1/tz/gk/a/vg

1965. október 28.

a műszerek tökéletesedése egyre több bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy alighanem a vulkanizmus is a naprendszer általános jelenségei közé tartozik. a legmeggyőzőbb érvet erre -hédervári péter, a gamma geofizikai egységének munkatársa szerint - azok az eredményes próbálkozások szolgáltatták, amelyekkel a földön keresték meg a más égitesteken észlelt „vulkányanus,, jelenségek párját.

első ízben kozirev szovjet csillagász a szinképelemzés módszerével vélt ilyen jelenségeket felfedezni a földön kívül, mégpedig a holdon, az alphonsus-kráterben. a feltételezés körül fellángolt és rövidesen nemzetközi arányokra nőtt tudományos vita eldöntése céljából a szovjetunióban külön expedíciót küldtek kamcsatkába, hogy ugyanilyen módszerrel vizsgálja meg az ottani tüzhányókból kiáramló gőzöket és gázokat. az eredmény alátámasztotta kozirev gyanúját: pontosan ugyanezt a szinképet találták a földi vulkánoknál, mint ő az alphonsus-kráterben. valamivel később amerikai csillagászok a hold egy másik kráterében, az aristarchosban szintén vulkánkitörés nyomaira bukkantak.

azóta a feltételezést még újabb megállapítások támasztották alá. a ranger-9 az alphonsus csúcsa közelében valamilyen fehér színű anyag jelenlétét észlelte. erre viszont az amerikaiak küldtek expedíciót a hawaii vulkánok tájára, s ott a nemrég még működésben volt llaima tüzhányó oldalán szintén megtalálták ezt a bizonyos anyagot, amely azonban viszonylag gyorsan feloldódott és eltűnt. a kozirev-féle feltevés tehát most már tovább bővült azzal, hogy eszerint az alphonsus kitörésének is a közelmúltban, legfőljebb néhány éve kellett megtörténnie.

legújabbban a marsot is gondos vizsgálat alá vették a kozmikus vulkanizmus kutatói. néhány éve ugyanis két japán csillagász ott is észlelt időnkinti erős fényfelvillanásokat, amiket sötét felhők megjelenése követett. az irdatlan távolságra való tekintettel fel kell tételezni, hogy a marsbeli vulkánkitörések jóval meghaladják a földiek arányait.

a hirt annakidején meglehetősen kétkedés fogadta. legújabbban azonban a mariner-4 felvételei olyan krátereket mutattak a mars felszínén, amelyek méreteik és alakjuk szerint egyaránt szinte a megkétszerezésig hasonlítanak a hold-kráterekhez./mti/

9.30/a

- 10 -

bb. 17. javult a rudabányán termelt vasérc minősége

vid/lk/a/ki

1965. október 28.

a rudabányai vasércbányászok egyenletes és folyamatos munkáját az első félévben több nem várt akadály nehezítette meg. így például a felázott sáros külszíni fejtéseken gyakran meghibásodtak a gépek, a mélyművelésű gagarin-akna egyik legnagyobb kamrafejtésében pedig földomlás bénította meg a termelést több mint egy hónapig. a bányászok az első félévet adóssággal zárták és a tervezettnél gyengébb minőségű ércet termeltek. az akadályok legyűrésére a műszaki vezetők folyamatosan több intézkedést vezettek be. a külszínen üzemelő gépek jobb kihasználására két fejtésre összpontosították a termelést és a munka gyorsítására szakosított brigádokat szerveztek. a gagarin akna kiesésének pótlására a mélyművelésű bányában megnyitották a tartalék munkahelyeket és a dolgozók átcsoportosításával négy omlasztásos fejtést alakítottak ki. megjavult az alkatrészellátás, s így a harmadik negyedétől több furógépet, dömpert és exkavátort üzemeltethetnek. mindezek eredménye, hogy felszabadulási versenyvállalásukat a bányászok már nagyobb részt teljesítették. október közepéig terven felül mintegy tízezer tonna vasércet küldtek a hazai nagyolvasztókba, s az előírt költség-szintet eddig fél százalékkal csökkentették. ugyanakkor a vasérc minőségét egy százalékkal javították és gondosabb munkával több mint kétmillió forint értékű anyagot takarítottak meg./mti/

--

bb. 19. fedettuszodát építenek szolnokon

vid/lk;/a/ki

1965. október 28.

szolnokon új fedettuszoda építésének előkészítő munkáit kezdték meg. az impozáns létesítmény a jelenlegi damjanich uszoda szomszédságában, a tiszaparton épül. a csaknem hatmillió forint értékű létesítményben harminchárom méteres uszómedence, edzőterem, női, férfi öltöző, orvosi rendelő kap helyet. az üvegfalakkal ellátott épület tetejét úgy képezik ki, hogy nyáron hatszáz néző foglalhat rajta helyet, s onnan nézheti a szabadtéri medencében rendezett versenyeket. a fedettuszodát gázfűtéssel látják el, vizelletására pedig a tiszapartján ezerkétszáz méter mélységű termálkutató fúr-nak. a fedettuszoda a tervek szerint 1967-re készül el./mti/

--

9.35/a

- 11 -

bb 22. siló karbamid dúsítással

vid ká/tr szb bs

1965. október 28.

tolna megyében a szakályi kaposvölgye tsz-ben érdekes takarmányozási módszert alkalmaznak a kaposvári felsőfoku mezőgazdasági technikum kutatóinak tanácsára. a tsz-ben most vágják a silókukoricát, s betakarítás közben 50 dekagramm karbamidot és 20 deka sót kevernek egy mázsa silóhoz. a tapasztalatok szerint karbamid dúsítással megkétszerezik a fehérjekoncentráció százalékát. a silókukorica fehérjekoncentrációja ugyanis egy-egy állatnál 5,6 százalékos, s ez a fehérjefelvételel a karbamiddal 11 százalékra növekszik. ennyi szükséges egy-egy szarvasmarha táplálkozásához. így nem kell abrakot adagolni, anélkül is eléri a szükséges fehérjekoncentrációt. /mti/

bb 23. bővítési külföldi kapcsolatait a szegedi tanárképző főiskola

vid tné szb fm

1965. október 28.

a szegedi tanárképző főiskolára számos külföldi vendéget várnak az idei tanévben. viszonzásul - a tervek szerint - a főiskola csaknem 20 oktatója utazik tapasztalatcserére a szovjetunióba, csehszlovákiába, bulgáriába, Lengyelországba és ndk-ba. a közelmultban a hallgatók közül 60-an jártak terepgyakorlaton szlovákia hegyvidékein, s jelenleg 20 tanárjelölt egy hónapig moszkvában az orosz nyelvet gyakorolja.

a szegediek az uszgorodi állami egyetemmel kötött együttműködési szerződés alapján segítséget nyújtanak azoknak a tanárjelölteknek a képzéséhez, akik tanulmányaik befejezése után a kárpáton túli terület magyar tannyelvű iskoláiban oktatnak. most mintegy 20 000 forint értékű szakkönyvet küldtek szegedről uszgorodra. e kötetek különböző tantárgyak magyar nyelvű oktatását könnyítik meg az uszgorodi egyetemen. az ottani diákok a szegedi főiskola tanáraival is megismerkedhetnek. jelenleg vajda lászló tanszékvezető főiskolai tanár tart számunkra előadásokat irodalomesztétikai kérdésekről, viszonzásul pedig az uszgorodi állami egyetem magyar nyelv- és irodalom tanszékvezetője, m.v. szimulics tart előadásokat a szegedi főiskolán. rövidesen a két felsőoktatási intézmény fizikai intézetei is előadókat cserélnek.

a tervek szerint a szegedi főiskola rövidesen tovább bővítési külföldi kapcsolatait. vezető oktatóiból álló küldöttséget előreláthatólag decemberben a bulgáriai tirnóvába utazik, hogy együttműködési szerződést írjon alá az ottani pedagógiai főiskolával. /mti/

9.40/a

- 12 -

bb 21. hét termelőszövetkezet közös vállalkozása szombathelyi zöldség, gyümölcs és baromfi-hus ellátásának javítására

vid ká/tr szb ká

1965. október 28.

hét vas megyei termelőszövetkezet közös vállalkozást alapított szombathelyi zöldség, gyümölcs és baromfi-hus ellátásának javítására. a gazdaságok szerződéses kötelezettségükön felül naponta friss árut szállítanak teherautókon a megyeszékhely piacára. az ügyintézés az érdekelt szövetkezetek vezetőiből alakult intéző bizottság végzi. a tsz-közi társulásban részvevő nicki közös gazdaság többek között hetvenezer tojást küld a szombathelyieknek, a kemenesmagasiak főleg mákot, babot, tojást, hagymát, élő baromfit, korai borsót árulnak, míg a szombathelyi kertész tsz tagjai friss zöldségfélét visznek piacra. a városi tanács modern elárúsító helyet és raktárat építtetett a piacon, ahol két műszakban november elejétől kezdik meg az árusítást a szövetkezetek. /mti/

bb 24. elnéptelenedett tanyai iskolák borsod megyében

vid j szb fm

1965. október 28.

borsod megyében - az ipari fejlődés hatására - jelentősen csökken a tanyákon és az erdei településeken lakó családok száma, s az elmúlt két évben több helyen, mint például az árpád tanyán hódostanyán, valamint császtapusztán néptelenedtek el a kis tanyai iskolák. ez a folyamat az idén is tart és a napokban a megyei tanács újabb két tanyai iskola megszüntetésére hozott határozatot. ilyen a bodrogolaszi községhez tartozó vilmatanyai iskola, amelynek tavaly még 9 tanulója volt. az új oktatási évben ezek a gyermekek a közeli bodrogolaszi, vagy a könnyen megközelíthető sárospataki és viss községi iskolákba iratkoztak át. így a vilmatanyai iskola üresen maradt épp úgy, mint a kishuta mellett levő kemencepataki erdei település alsó tagozatu osztályai, ahonnan a kisdíákok szintén elszállingóztak. a megüresedett iskola épületeket kulturális és gazdasági célokra hasznosítják. /mti/

9.49/10^m50Pac¹

- 13 -

bb 35. megkezdődött az xv. országos textilipari műszaki konferencia

tz/tm/s bs

1965. október 28.

csütörtökön reggel a technika házában a textilipari műszaki és tudományos egyesület rendezésében megkezdődött a xv. országos textilipari műszaki konferencia, amelynek napirendjére a textil- és ruházati ipar gyártmányfejlesztésének időszerű kérdéseit tűzték.

a konferenciát csaknem félezer szakember jelenlétében vég László, a pamutnyomóipari vállalat vezérigazgatója, a rendező egyesület elnöke nyitotta meg. utána Lehr Ferenc könnyűipari miniszterhelyettes 17 szakembernek adta át a könnyűipar kiváló dolgozója kitüntetését. ugyancsak a konferencián nyújtották át a z idei „textilipar fejlesztéséért”, érmeket Lengyel Istvánnak, a textilipari minőségellenőrző intézet igazgatójának, és Simán Miklósnak, a könnyűipari minisztérium osztályvezetőjének.

ezután megkezdődött a szakmai tanácskozás. a bevezető előadásban nagy Imre, az országos műszaki fejlesztési bizottság főmérnöke hangoztatta, hogy a vegyipar és a textilipar világszerte olyan újabb és újabb textilipari alapanyagokat állít elő, amelyekből előnyösebb, tetszetősebb, hordás közben praktikusabbnak bizonyuló textiliák, ruhaipari termékek készíthetők, mint a hagyományos anyagokból.

az új lehetőségek eredő mind nagyobb igényesség és a divat-változások egyre gyorsuló üteme az egész világon és nálunk is arra kényszeríti a könnyűipart, hogy fokozott erőfeszítéseket tegyen az újszerű anyagok és az új, termelékeny technológiák bevezetésére. ennek a célnak az elősegítésére hivatott a most megkezdődött konferencia is.

ezt követően Simán Miklós, a könnyűipari minisztérium osztályvezetője a gyártmányfejlesztés gazdasági problémáit elemezte.

csütörtökön délután, pénteken és szombaton a konferencia részvevői hét szekcióban körülbelül 30 előadás alapján vitatják meg a textil- és ruhaipari gyártmányfejlesztés egy-egy részterületének eredményeit, problémáit és feladatait./mti/

9.52/s 10¹¹ Puc

- 14 -

bb. 26. az idén már exportra is termel a komárom megyei vasbetongyár

vid/Lk-/a/ki

1965. október 28.

Lábatlanon, a komárom megyei vasbetongyárat - a kgst min-talüzemét - gyakran keresik fel külföldi szakemberek. érdeklődéssel tanulmányozzák az előrefeszített vasuti vasbetonaljak különleges, korszerű gyártástechnológiáját. a Lábatlani üzem példájára több kgst országban építettek már magyar berendezésekkel ilyen vasbetongyárat. az idén - az üzem fennállása óta először - exportálnak is az üzem termékeiből. a német demokratikus köztársaság negyvenezer előrefeszített vasbetonaljat rendelt a Lábatlani gyártól. már utnak indították az első szállítmányt és december közepéig az egész megrendelést teljesítik. csehszlovákia részére járdalapok szállítását kezdték meg. az év végéig kétszáz ezer járdalapok készítenek a szomszédos ország részére./mti/

bb. 27. csillagvizsgáló fűzfőgyártelepen

vid/Lk/a/ki

1965. október 28.

fűzfőgyártelepen, a nitrokémia ipartelepek és a társadalmi szervezetek segítségével, felépítették a dunántul egyik legjobban felszerelt csillagvizsgáló obszervatóriumát.

a sporttelep közelében épült obszervatórium teraszán helyezték el a két-tizenegy és nyolc centiméter lencseátmérőjű - nagyfényerejű távcsövet, amelyek kiválóan alkalmasak az égbolt szabad szemmel nem látható égitestek szemlélésére. a kupolában kapott helyet a 30 centiméter átmérőjű newton rendszerű tükrös távcső. a csillagvizsgálóban 12 szakelőadói vizsgálóval rendelkező munkatárs gondoskodik az érdeklődők, s főleg a tanulmányi kirándulásra érkező iskolai tanulók tájékoztatásáról. az obszervatórium ismeretterjesztő feladatot lát el, lehetővé teszi a tit előadók gyakorlati képzését, de az amatőr csillagászoknak tudományos vizsgálatokra is lehetőséget nyújt./mti/

10.00/a

- 15 -

bb. 25. ifjúsági park debrecenben

vid/j-a/fm

1965. október 28.

debrecen most kialakuló városrésze az új élet park szomszédságában másfél holdas területet kaptak a fiatalok a városi tanácstól. a kisz bizottság irányításával nagyarányú munka kezdődött: ifjúsági parkot létesítenek az eddig kihagyott területen. kis szabadtéri színpad, tánchelyiség, sportpályák lesznek az ifjúsági park tartozékai. a munkásfiatalok és diákok százával jelentkeztek társadalmi munkára s eddig már 150 000 forint értékű munkát végeztek./mti/

bb. 28. a szocialista szerződés eredményeként tovább javult a kapcsolat ózd és salgótarján nagyüzemei között

vid/lk/a/ki

1965. október 28.

a salgótarjáni acélárugyár és az ózdi kohászati üzemek között már korábban megkötött szocialista szerződés ezévi eredményeit, tapasztalatait most értékelték. megállapították, hogy az egymás termékeit kölcsönösen nagy mennyiségben felhasználó két nagyüzem kapcsolata minden vonatkozásban fejlődött, hasznos eredménnyel járt mindkét fél részére. a havonként rendszeresen megtartott kooperációs és programtárgyalások eredményeként a két üzem anyagellátásában fennakadás nem fordult elő. a közös intézkedések hatására az ózdi gyárban a selejt számottevően csökkent, s mintegy kétharmaddal kevesebb a gyártmányok minőségével szemben a reklamációk száma is. a két vállalat az időszerű üzemi-műszaki problémák megoldásában egymást kölcsönösen, eredményesen támogatta. az ózdiak például fogaskerekeket készítettek a salgótarjáni hideghengermű részére. a salgótarjániak viszont új technológiával készült hengereket szállítottak az ózdi durvahengerműnek. ezek várhatóan mintegy harminc-harmincöt százalékkal nagyobb tartósságúak lesznek. kiterjesztették az együttműködést a két vállalat fejlesztési kérdéseire is. így például együttesen vizsgálják meg a két üzem szakemberei a salgótarjánban létesítendő új típusú öntődei kemence, az új huzalmű, valamint az exportraktárak tervezésével kapcsolatos problémákat./mti/

10.20/a

- 16 -

bb 29. jól vizsgázik az új szerződéses rendszer - a jövő évi burgonya 70.4 százalékát lekötötték a közös gazdaságok

kz/hné/s ká bs

1965. október 28.

megkezdődtek, s máris eredményeket hoztak azok a tárgyalások, amelyek egy részről a földművelésszövetkezetek megyei értékesítő központjai - a mék-ek-, másrészt pedig a szövetkezeti gazdaságok vezetői között zajlanak a következő évi burgonya- és zöldségtermelési szerződésekről. ennek az egyébként évenként ismétlődő munkának az idén az ad különös jelentőséget, hogy tulajdonképpen ez a főpróbája annak az új szerződéses rendszernek, amelyet a tervezés és a termelés, végső soron pedig az ellátás eddigi zökkenőinek kiküszöbölése céljából vezettek be. a korábbi években - mint a szövetkezetek felvásárló és értékesítő központjában elmondták - a termelési tervet felülről lefelé bontották. az ennek megfelelően kiadott megyei, illetve a megyéktől tovább adott járási keretek már önmagukban is bizonyos merevséget eredményeztek. az ilyen módon kötött szerződések sok esetben nem biztosították annak a követelménynek a megvalósulását, amely szerint az alapos hozzáértést kívánó munkaigényes zöldségféléket ott kell megtermelni, ahol a feltételek minden tekintetben leginkább adottak. a kötött keretszámok - különösképpen mivel a szerződéskötések későn kezdődtek meg - lehetetlenné tették a járások, illetve a megyék közötti időbeni átcsoportosításokat. az új rendszerben egyetlen keretet - az országos szükségletet - határozták csak meg. eszerint 1966-ra 115.200 hold burgonyára és 108.731 hold zöldségre lehet termelési-értékesítési szerződést kötni. normális, közepes terméssel számolva, e terület fedezi a városok és ipartelepek, általában a központi készletekből ellátott lakosság szükségletét. a szövetkezeti gazdaságok most tehát minden előzetes keretszám nélkül, kizárólag adottságaiknak és termelési kedvüknek megfelelően kötik a szerződéseket. ennek feltétele azonban az volt, hogy a szerződéskötések legalább két hónappal korábban kezdődjenek meg, mint a megelőző években. ez az időelőny lehetőséget ad többek között arra, hogy ha egyes cikkekből a lekötött terület nem éri el a lakosság ellátása szempontjából kívánatos szintet, a szakemberek megvizsgálhassák, miért idegenkednek az adott cikk termelésétől.

az új rendszer az eddigi tapasztalatokból ítélve kitűnően vizsgázott. burgonyából tavaly november 15-ig 35.996 holdat, zöldségfélékből pedig 42.590 holdat kötöttek le a termelők. az idén már egy hónappal korábban - október 15-én - meghaladták ezt a szintet. burgonyából az említett időpontig az országos keret 70.4 százalékát - 81.065 holdat - lekötötték. zöldségfélékből ugyanaddig az időpontig a tervezett terület 55.8 százalékára - 60.701 holdra - kötötték meg a termelési szerződéseket./mti/

10.25/a

- 17 -

bb 31. kiválóan sikerült a „premier”, a szársomlyó alján, az új csemegeszőlő - termő tájon

vid/ká/tr/s bs

1965. október 28.

új csemegeszőlő - termő tájat alakítottak ki a dél-baranyában: a szinte egész éven át napfényben fürdő szársomlyó-hegy lábánál. a villány-siklói állami gazdaság kétszáz hold csemegeszőlőt telepített itt, amelynek fele az idén fordult termőre. az állami gazdaság szakemberei abból az elgondolásból indultak ki, hogy ez a táj hazánk legdélebben fekvő, legmelegebb része, tehát ideális termőterülete lehet a csemegeszőlőknek. feltevésük most „beigazolódott” - a „premier”, kiválóan sikerült. az ideai kedvezőtlen időjárású esztendőben is tökéletesen beérték a fűrtök, mégpedig a korai fajták mintegy két héttel előbb, mint az északabbra fekvő szőlővidékeken. a terméseredményeket illetően ugyancsak elégedettek a gazdaság szakemberei. holdanként huszonkilenc mázsát terveztek és ennél jóval több termett, a minőség pedig felülmulta a várakozást. olyan szép volt a szőlő, hogy harmincegy vagonnyit exportálhattak belőle: kétszeresét a tervezett mennyiségnek./mti/

--

bb 30. megfiatalítják az őrségi erdőket

vid/ká/tr/s bs

1965. október 28.

a fában gazdag őrségben megfiatalítják az erdőket. az elmúlt 15 év alatt 1.700 hektár új erdőt telepítettek a leromlott erdők helyén, mezőgazdaságilag nem hasznosítható területeken. az elültetett facsemeték 90 százaléka eredeti fenyő volt. a nagyarányú felújítást folytatják s pótolják az emlékezetes 1962-es nagy tél pusztításait is. akkor november 24-én és 25-én az őrségi erdőkben 150.000 köbméter fát tört le a nagy-mennyiségű hó. a sérült területeken a fakitermelést befejezték, s a terepet előkészítették az újratelepítéshez./mti/

--

10.30/a

- 18 -

bb 32. ázsiai-afrikai és dél-amerikai országok tudományos intézményeivel tart kapcsolatot a miskolci herman ottó múzeum

vid/tné/s fm hk

1965. október 28.

a miskolci herman ottó múzeum az utóbbi években husz ország több mint 200 tudományos intézményével - könyvtárakkal, múzeumokkal, régészeti és néprajzi akadémiával - teremtett kapcsolatot. különösen a szovjetunió, valamint csehszlovákia intézményeivel szoros az együttműködés. a miskolci múzeum rendszeresen elküldi kiadványait külföldi partnereinek, amelyektől évkönyveket, katalógusokat, a legújabb tudományos kutatásokról szóló beszámolókat kap cserébe.

az együttműködés körét a tudományos fejlesztési program keretében tovább bővítették. ázsiai, afrikai, valamint dél-amerikai országok több mint 40 tudományos intézményének küldték meg kiadványaikat; többek között a múzeum tudományos munkásgáról beszámoló évkönyvet, a diósgyőri vár ásatásaival és a 600 éves miskolci kialakulásával foglalkozó kiadványaikat, valamint a nemzetközi vonatkozásban is nagy érdeklődésre számot tartó régészeti kutatások publikációit.

cseré-kapcsolatot teremtettek többek között Indiában a kalkuttai, az achmed-abadi tudományos intézetekkel, valamint a bombay-i antropológiai egyetemmel. az afrikai intézmények közül az elefántcsontparti abidjani könyvtárral, a brazzavillei és a djakartai tudományos kutató intézettel léptek csereviszonyba. ezenkívül Kubában, Mexikóban, valamint Argentínában működő tudományos intézményekkel is kapcsolatot létesítettek./mti/

--

bb 33. háromezer tonna szilva

vid/ká/tr/s bs

1965. október 28.

zalaiban befejeződött a szilva felvásárlása. a mék a zalai szilvaerdők terméséből 3.000 tonnányit vett át. ebből 810 tonnát külföldre szállítottak./mti/

--

10.50/a

- 19 -

bb. 34. újabb intézkedés a földek rendeltetésszerű hasznosításáról

1/1e/a/ká

1965. október 28.

a kormány rendeletet hozott egyes erdőterületek felülvizsgálatáról és szántóföldi művelésbe adásáról. a rendelet tulajdonképpen a mezőgazdasági rendeltetésű földek védelméről szóló 1961 évi törvény kiterjesztését, annak szélesebbkörű megvalósítását jelenti.

a rendelet kimondja, hogy azokat a 15 százaléknál nem nagyobb lejtésű területen telepített és az 1990. évi vágáséretté váló erdőket, amelyeknek területe mezőgazdasági nagyüzemi művelésre tartósan alkalmas - kivéve a véderdőket és a különleges rendeltetésű erdőket -, faállományuk kitermelése után folyamatosan szántóföldi művelésre kell átadni.

az érintett erdők nagy többségét a 40-es évek végén és az 50-es évek elején a tömeges földfelajánlások idején telepítették, amikor az egyébként mezőgazdasági művelésre alkalmas találékföldek egy részét csak erdőszítéssel lehetett hasznosítani. a szántóterület növelésének népgazdasági fontossága azonban szükségessé teszi, hogy a jövőben ezeken a területeken is az eredeti rendeltetésüknek megfelelő mezőgazdasági termelést folytassanak. a rendeletben megállapított erdőket a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályai vizsgálják felül és legkésőbb 1968 december 31.-ig kijelölik a szántóföldi művelésbe vonható területeket. természetesen a mezőgazdaságnak átadandó területeken is az üzemtervek szerint, illetve vágáséretten termelik ki a faállományt.

bár a rendelet értelmében a jelenlegi erdők egy kis részén szántóföldet alakítanak majd ki, a földtörvény végrehajtása során összességében semmiképpen sem csökken, sőt még növekszik is az ország erdőállománya. a földek rendeltetésszerű hasznosításának idén befejeződő felülvizsgálata során ugyanis sok olyan leromlott legelőt, erodált domboldalt és más területet találtak, amelynek mezőgazdasági művelése nem kifizetődő, erdőtelepítésre viszont igen alkalmas. eddig már többtízezer holdnyi, korábban a mezőgazdasághoz tartozott ilyen területet jelöltek ki erdőszítésre. a most megjelent kormányrendelet arról is intézkedik, hogy ezeken a területeken meggyorsítsák a fa-telepítés ütemét./mti/

11.00/a

--

- 20 -

bb 36. megkezdődött a nemzetközi vasuti fuvarozásügyi bizottság ülése

tné/ki/s hk

1965. október 28.

csütörtökön reggel megkezdődött a gellért szálló tanácskozó termében a svájci nemzetközi vasuti fuvarozásügyi bizottság /cit/ ügyvezető bizottságának október 28-tól november 1-ig tartó teljes ülése.

az ülésen az európai vasutak képviselőin kívül résztvesznek a közel-kelet két vasutja, az iraki és az iráni vasut képviselői is.

a budapesti konferencián képviselteti magát három tekintélyes nemzetközi szervezet, a szocialista országok vasutainak varsói együttműködési szervezete /oszzsd/, a párizsi nemzetközi vasutegylet /uic/ és a berni nemzetközi vasuti fuvarozásügyi központi hivatal /zentralamt/ is.

a cit jelenlegi 53. teljes ülését az ügyvezetéssel évtizedek óta megbízott svájci szövetségi vasutak képviselői vezetik. megtárgyalják a nemzetközi vasuti közlekedésben előforduló bal-esetekkel kapcsolatos felelősség egységesítésének kérdését és erre államközi egyezménytervezetet dolgoznak ki. a konferencia feladata az is, hogy lépéseket tegyen a nemzetközi vasuti fuvarlevelek egységesítése érdekében.

a cit budapesti konferenciáját rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója nyitotta meg./mti/

--

11.30/s

- 21 -

bb. 37. november 18-án gépkocsi nyeremény betétkönyv sorsolás
1/kf/kf/a/ki 1965. október 28.

az országos takarékpénztár november 18-án budapesten ren-
dezi a gépkocsi nyereménybetétkönyvek 18. sorsolását, amelyen
körülbelül kétszáz autó örvendezetteti meg a szerencsés betét-
könyv tulajdonosokat. a sorsoláson a július 31-ig váltott
és október 31-én még érvényes betétkönyvek vesznek részt-

a februárban sorrakerülő autó nyeremény huzásra egyébként
október 30-ig lehet 5 000 és 10 000 forintos betétkönyvet vál-
tani./mti/

--

bb 38. dobi istván, az elnöki tanács elnöke
tné/s hk 1965. október 28.

törökország nemzeti ünnepe, a köztársaság kikiáltásának 42.
évfordulója alkalmából táviratban üdvözölte cemel gürsel köz-
társasági elnököt./mti/

--

bb 39. mongol vadászküldöttség
ká/sk/s hk 1965. október 28.

érkezett hazánkba a magyar vadászok országos szövetségének
meghívására. a küldöttség vezetője n. gombozav, a mongol föld-
művelésügyi minisztérium vadászati osztályának vezetője. a
vendégek tanulmányozzák a magyarországi vadászati és vadgazdál-
kodási viszonyokat és a vadász szövetség szervezeti életét./mti/

--

12.02/s

- 22 -

bb. 40. időjárásjelentés
gg/a 1965. október 28.

a meteorológiai intézet jelenti október 28-án, csütörtökön
13 órakor:

száraz, ködös idő

a csendes, derült szép őszi időjárást biztosító nagykiter-
jedésű anticiklon gyengül és központja a balkán félsziet, il-
letve a fekete tenger vidékére helyeződik át. itt szabad utat
kap és nyugat-, valamint közép-európa egyre nagyobb területe
felett jut érvényre az atlanti óceán felől érkező enyhe óceáni
levegő, mely szélélénkülést, felhőzet növekedést és csendes
esőket okoz.

hazánkban tegnap a reggeli és délelőtti órákban, elsősor-
ban az ország nyugati felében erősen párás, ködös volt az
idő. a nap a dunántul északnyugati részén csak 3-6, máshol
8-9 órán át sütött. a hőmérséklet napközben általában 14-18,
de az erősen ködös helyeken csak 10-13 fokig emelkedett. a
hajnali órákban mínusz 5- és plusz 2 fok között, szeszélyes
területi eloszlásban mindenféle hőmérsékleti érték előfordult.
ma a reggeli és délelőtti órákban ismét párás, sokfelé ködös
az idő. a délelőtti hőmérsékletek között jelentős eltérés
mutatkozott. azokon a helyeken, ahol még 11 órakor is köd
volt a hőmérsékletek csak 3-6, viszont a ködmentes helyeken
már 12-15 fokig emelkedett.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 6.8 fok
volt, a sokévi átlagnál 1,9 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor
a budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengersizintre átszámi-
tott légnyomás 768 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: párás, ködös idő, napköz-
ben néhányórás napsütés, ma változó irányú gyenge, holnap dé-
li, délnyugatra forduló mérsékelt szél. az éjszakai lehülés
kissé mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2 -
plusz 3, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában
14-18 fok között, ködös helyeken 10 fok körül.

a duna vizállása csütörtökön délelőtt 11 órakor budapest-
nél 160 centiméter./mti/

--

12.55/a

- 23 -

KK

bb 41. a jövő évi költségvetésről tárgyalt a veszprém megyei tanács

vid/j/s fm bs

1965. október 28.

a veszprém megyei tanács csütörtöki ülésén a jövő évi költségvetésről tárgyalt, a tervek szerint 1966-ban kilenc orvosi rendelőt építenek a falvakban, két balatonparti és három bakonyi község művelődési házat létesít, a pedagógusok részére husz lakás építését tervezik, a falvakban elsősorban a közművesítési problémák okoznak gondot, a tervek szerint több mint 10.000 méterrel bővítik a vízvezeték-hálózatot és ugyancsak körülbelül 10.000 méternyi új utat építenek, illetve újítanak fel, a balatoni nyaralótelepek és a városok parkjait 22.000 négyzetméterrel bővítik.

a városok költségvetésének tárgyalásánál úgy döntöttek, hogy a jka és kszthely fejlesztésére áldoznak legtöbbet, kszthely terveiben többek között ötszáz személyes művelődési ház építése szerepel, ugyanígy további 1.100 méternyi vízvezetékét fektetnek le és hatezer méterrel bővítik a csatnorna-hálózatot, ajkán tovább fejlesztik a közvilágítási hálózatot, pápán pedig új városi fürdőt építenek.

a veszprém megyei tanács költségvetésében jelentős összegeket irányoznak elő az ipartelepülések és a balaton part nyaralóhelyeinek a fejlesztésére is./mti/

bb 43. kiállítás sopronban a selmeci és soproni diákemlékekből

vid/j/s fm bs

1965. október 28.

abból az alkalomból, hogy november 5-én az országos magyar bányászati és kohászati egyesület sopronban tartja választmányi ülését, a soproni központi bányászati múzeum kiállítást rendezett az egykori selmeci és soproni bányászati főiskola, illetve egyetem diák- emlékeiből, a kiállítás gazdag anyaggal ismerteti a magyar bányászok történetét, selmeci-bányán 1735-ben kezdte meg működését a bányásziskola, amelyet 1770-ben emeltek akadémiai rangra, a selmeci akadémia 1904-ben nyerte el a főiskolai címet és 1919 áprilisától már sopronban folyt a bányászok képzése, 1928-tól a soproni iskola mint egyetem működött.

/folyt. köv./
13.55/s

- 24 -

bb 43./ kiállítás sopronban.../ 1.folyt./s

az egyetem emlékei között kiállították a régi és ma is élő diákhagyományok dokumentumait, a régi valétakönyvekben megtalálhatók az egykori professzorok és diákok képei, rajzai és az egyetem életében történt nevezetesebb események bejegyzései, a kiállítás érdekességei közé tartoznak a selmeci diákok életéről írt regények, a selmeci és soproni diákújságok, oklevelek és régi bányász-énekek kottái./mti/

bb 42. a gyermek- és ifjúságvédelemről tárgyalt a somogy megyei tanács

vid/tné/s fm bs

1965. október 28.

a somogy megyei tanács csütörtökön többek között a gyermek- és ifjúságvédelemről tárgyalt, a beszámoló szerint a megyében működő intézetekben több mint 850 állami gondozottat helyeztek el, s a társadalmi, hivatali szervek mind nagyobb gondot fordítanak az ifjúság nevelésére, ez a tevékenység azonban - különösen a felderítés és a megelőzés területén - még mindig nem kielégítő, ezen a téren nagyobb arányú társadalmi összefogásra van szükség, a tanácsülésen felhívták a figyelmet arra, hogy a gyermekvédelmi munka ne csupán a veszélyeztetett fiatalok családból való kiemelésére, állami gondozásba vételére, bírósági eljárások lefolytatására, a szülők felelősségére vonására szorítkozzék, el kell érni, hogy az egész társadalom - ezen belül minden család, társadalmi szervezet és gazdálkodási egység - érezze azt a nagy felelősséget, amely a fiatalok nevelésében reá hárul, javaslat hangzott el, hogy az ipari üzemek, vállalatok hozzanak létre hat tagú üzemi gyermek- és ifjúságvédelmi bizottságot, amelynek feladata lesz a dolgozók családi helyzetének szociális körülményeinek figyelemmel kísérése, különös tekintettel a gyermek érdekeire, a bizottság foglalkozzék a túlzott szeszfogyasztókkal, a rossz családi életet élő dolgozókkal, és a vállalatoknál, üzemeknél alkalmazott fiatalokkal./mti/

14.03/s

- 25 -

bb 44. délszláv falunapok a bácskában

vid/j/s fm bs

1965. október 28.

a nagy októberi szocialista forradalom közelgő évfordulója alkalmából falunapokat rendeznek a bajai járás délszláv lakta községeiben, az első emlékünnepséget csütörtökön tartották felső-szentivánon. ogyenovics milán, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára méltatta az októberi szocialista forradalom jelentőségét.

a következő napokban katymáron, hercegszántón és garán rendeznek délszláv falunapot./mti/

-. -

bb 45. megkezdődött a vii. magyar onkológus kongresszus

ms/hné/s zs bs

1965. október 28.

csütörtökön a semmelweis-teremben megkezdődött a magyar onkológusok vii. kongresszusa. az ünnepélyes megnyitáson részt vett m.j. shear professzor, a nemzetközi rákellenes unió főtitkára is.

a háromnapos tanácskozást kellner béla akadémiai levelező tag nyitotta meg. megnyitójában megállapította, hogy a figyelem világszerte, így hazánkban is, egyre inkább az alapvető biológiai kutatásokra terelődik, és a kutatók egy-egy részletkérdés minél mélyebb kimunkálásával igyekeznek közelebb jutni a rák rejtélyének megoldásához.

ezután dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter üdvözölte a kongresszust. rámutatott a magyar elméleti- és klinikai rák-kutatás nagy hagyományaira és eredményeire, majd megállapította, hogy a szocialista egészségügy lehetővé tette hazánkban a szervezett rákellenes küzdelem megindulását, az országos onkológiai intézet elvi irányításával működő szakhálózat kifejlesztését. kiemelte, hogy a rákellenes küzdelem nem szorítkozik az onkológiai hálózatra, hanem az egész magyar egészségügyi munkának szerves része.

ezután dr. babics antal akadémikus, az orvos- egészségügyi dolgozók szakszervezetének elnöke, valamint a fővárositanács egészségügyi osztályának képviselője köszöntötte a kongresszust, majd megkezdődtek a tudományos előadások.

/folyt.köv./
14.14/s

- 26 -

bb 45./ megkezdődött a vii. magyar..../ 1.folyt./s

a kongresszus fő témája a daganatok áttételeivel kapcsolatos elméleti és klinikai kutatás. ez a rákellenes küzdelemben döntő jelentőségű, hiszen a daganatos beteg sorsa az áttételek fellépésén múlik. az előadók ismertették az áttételképzés mechanizmusát és az áttételek megelőzésére vonatkozó vizsgálati eredményeket. beszámoltak arról, hogy állatkísérletekben ma már gyógyszerekkel meg lehet akadályozni a vérpályába jutott daganatsejtek megtelepedését, az áttételek képződését. több előadás ismertette a vérpályába kerülő daganatsejtek sorsát és elektronmikroszkópos szerkezetét. nagy érdeklődés fogadta a rosszindulatú daganatok és áttételek újszerű kezeléséről szóló beszámolót, ennél az eljárásnál a daganatot gátló szert közvetlenül a megbetegedett szervet, vagy végtagot ellátó érhalózatba juttatják, így a szer hatása erőteljesebben érvényesülhet. több előadó foglalkozott az áttételképzés korai felismerésével és gyógyításával, a nőgyógyászati daganatok áttételképzésével, a rendkívül rosszindulatú festékes daganatokkal, valamint sugárterápiás eljárásokkal.

a klinikai kutatásokról szóló előadások megállapították, hogy a műtét előtt és után végzett besugárzással és gyógyszeres kezeléssel sok esetben meg lehet előzni az áttételeket sőt ez a kezelés kifejlődött áttételeknél is eredményes lehet./mti/

-. -

bb. 46. az utolsó holdakat vetik szolnok megyében - száz termelőszövetkezetben végeztek a nagy munkával

vid/ká/sk/a/hk

1965. október 28.

szolnok megyében, ahol a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok több mint 200 000 holdon vetik el a jövő évi kenyérnekvaló magját, a gépek az utolsó köröket róják a nagyüzemi táblákon. száz termelőszövetkezet már tuljutott a nagy munkán. az állami gazdaságok tiszasüly és mezőhék kivételével szintén befejezték a vetést. a két gazdaság elmaradását a kukorica betakarításának elhúzódása magyarázza, hasonló a helyzet azokban a közös gazdaságokban is, ahol a vetéstervet még nem teljesítették./mti/

-. -

14.30/a

- 27 -

bb. 47. mesterséges „szélviharokkal„ szelítják a kukoricát a baranyai gazdaságokban

vid/ká/sk/a/hk

1965. október 28.

a kukorica gyors betakarítását és biztonságos téli tárolását a baranyai gazdaságokban is nagy mértékben hátráltatja a termés késeiérése. ezért folyamodtak a termelészövetkezetek a kukorica hideglevegős szárításához. a majorokban felállított óriási ventilátorok valóságos szélvihart támasztanak és a hideg, száraz levegő aránylag rövid idő alatt megszáritja a nedves csöveket. az időjárás jelenteg igen kedvez ennek a munkának: a reggeli párásság elmúltával 10 óra tájban indítják meg a berendezéseket, amikor már felmelegedett a levegő. az első hideglevegős szénaszárítók sikerrel működnek és ezért további 20 gazdaságban rendezkednek be a kukorica mesterséges szárítására. egy-egy szárítóban 100 hold termését halmozzák fel, ami azt jelenti, hogy egyszerre legalább 2000 hold termését tudják elhelyezni. hétszáz vagon kukorica biztonságos téli tárolását oldják meg ily módon./mti/

bb. 48. ifjúság napja a tizedik magyar képzőművészeti kiállításon

i/di/hné/a/zs

1965. október 28

a tizedik magyar képzőművészeti kiállításon november 4-én megrendezik az ifjúság napját. a budapesti kisz-szervezetek meghívására ebből az alkalomból több mint másfélezer ifjúság, középiskolás, ipari tanuló, egyetemista, fiatal mérnök és technikus keresi fel a tárlatot és avatott vezetők kalauzolásával ismerkedik meg képzőművészetünk mai termésének legjavát reprezentáló rajzokkal, festményekkel, szobrokkal. az ifju művészetbarátokat - házigazdaként - az idősebb mestereken kívül a fiatal magyar képzőművész-nemzedék, valamint a művelődésügyi minisztérium, a képzőművészek szövetsége és a kisz központi bizottsága képviselői fogadják majd. a tárlatlátogatások során meghallgatják, összegyűjtik a vendégek észrevételeit, megjegyzéseit, majd november 11-én anketon válaszolnak a leggyakoribb kérdésekre és vitatják meg a különböző véleményeket./mti/

14.40/a

- 28 -

bb. 49. a tervezettnél több cukorka és csokoládé öt év alatt - javult a keksz és a kakaó minősége - megszűnt egy édesipari hiánycikk - a magyar édesipar dolgozóinak tanácskozása

t/kf/kf/a/ki

1965. október 28.

csülörtökön tartották első országos tanácskozásukat a magyar édesipar dolgozói a budapesti csokoládégyárban.

a tanácskozáson szabadi györgy vezérigazgató az édesipar 8 500 dolgozója képviselőinek számot adott egyrészt az édesipar öt éves tervének teljesítéséről, másrészt a vállalati öszszevonás három esztendő eredményeiről.

elmondotta egyebek között, hogy az édesipar öt éves tervének összeállításakor nem számoltak olyan intézkedésekkel, amelyek időközben erősen megnövelték a termékek iránti keresletet. ennek ellenére az igényeket ki tudták elégíteni. az édesipar termelése öt év alatt 40 százalékkal növekedett. az idén egyebek között az eredetileg tervezett 1 950 vagonnal szemben már 2 640 vagon cukorkát és 230 vagonnal több csokoládés árut gyártanak. a kakaópor termelés 75 százalékkal növekedett, viszont megszűnt a reggeli ital gyártása, s a tervezett 620 vagon nugát áru helyett 410 vagon is elegendő. a fogyasztók ugyanis ma már igényesebbek, inkább a jobb minőségű édességeket kedvelik. a minőségi változás nyomán a tervezett 50 százalék helyett kerek száz százalékkal nőtt a vállalat termelési értéke. örvendetesen fejlődött öt év alatt, több mint négyszeresére növekedett az export is. a termelést figyelembevéve az idén 1 főre 8.30 kiló édesség jut. amióta „kávívó nemzet„ vagyunk 11 dekáról csaknem 70 dekára emelkedett az egy főre jutó kávéfogyasztás.

eredményesnek bizonyult az édesiparban a termelőerők koncentrációja, a gyárak összevonásából kialakított nagy vállalat tevékenysége. a magyar édesipar a sok gonddal járó átszervezést termelés-kiesés nélkül valósította meg, sőt közben több mint egymilliárd forinttal növelte termelését. a nagy vállalat üzemei 165 millió forint beruházást használtak fel, az összeg többségét a gyártás mennyiségét növelő és minőségét javító gépesítésre. diósgyőrben külön csoki-figura készítő üzemet hoztak létre, amellyel egy édesipari termék hiánycikk jellegét megszüntethetik. az új üzem ugyanis az 1960. évi 20 vagonnal szemben mintegy 90 vagon csoki-figura gyártására képes, s ezzel ki tudja elégíteni az igényeket. ugyancsak az új nagyvállalat tevékenysége műszaki és technológiai intézkedései nyomán nagymértékben javult többek között a háztartási keksz, a cukorka minősége, megszűnt a cukorka ömlesztett csomagolása. finomabb lett a kakaó is. a gazdaságos termelés érdekében tipizálták a cukorka formázást, s ezután a 200féle forma helyett 50 félélt készítenek.

végül a vezérigazgató elmondotta, hogy az édesipar ezévi időarányos feladatát, a vállalat többlettel együtt teljesítette, majd részletesen ismertette a gyárak még hátralévő tennivalóit s a jövő évi elképzeléseket./mti/

14
15.03/a

- 29 -

bb 50. november 11-17: fogászati hét

t ms/gk/m/zs

1965. október 28.

az egészségügyi tudományos tanács fogászati bizottságának kezdeményezésére november 11 és 17 között országsszerte fogászati héten ismertetik a szakemberek a fog- és szájápolás egészségügyi jelentőségét, a fogbetegségek megelőzésére induló nagyszabású, akciónál csütörtökön a magyar sajtó házában tájékoztatták az újságírókat.

dr. balogh károly professzor, a budapesti orvostudományi egyetem szájsebészeti klinikájának igazgatója elmondta: az első magyar fogászati hét megrendezéséhez az adta meg az indítékot, hogy a többi kulturálisan fejlett országokhoz hasonlóan hazánkban is százszázalékosnak mondható a fogszuvasodás, azaz gyakorlatilag minden embernél előfordul. a lakosság mintegy 10 százaléka idősebb korára teljesen fogtalanná válik. a fogorvosi tudomány mai színvonala lehetővé teszi, hogy minden fogkezelést fájdalom nélkül végezzenek el. indokolatlan tehát a fogkezeléstől való félelem. a fogbetegségek megelőzésére hatásos eszközök és módszerek állnak rendelkezésre. ezeket kívánják a fogászati héten közkinccsé tenni.

a továbbiakban elmondta, hogy az utóbbi évszázadban a fejlett országokban bekövetkezett nagymérvű fogromlás egyik fő tényezője a nagy arányokban megnövekedett cukorfogyasztás. a másik ok, hogy lassan szinte elfelejtünk rágni, mert a modern konyha az ételeket szinte emészthető állapotban szolgáltatja. a fogak erősítése szempontjából igen előnyös a különböző aszalt gyümölcsök fogyasztása, mert rágásra készítetnek. a legújabb kutatások megegyeznek abban, hogy a fogszuvasodás megelőzésében nagy szerepe van az ivóvíz és a táplálék fluórtartalmának. a fluór erősíti, ellenállóvá teszi a fogazatot és a tapasztalat szerint 40-50 százalékkal csökkenti a fogszuvasodást. hazánkban szolnokon működik az egyetlen olyan üzem, amely fluórral megélesztett ivóvizet szolgáltat. az egykori magda-forrás újbóli üzembeállítására óta a margitszigeti ásványvíz is megfelelő mennyiségű fluórt tartalmaz. az ásványvízüzem tervbe vette gyermekek számára fluór tartalmu üdítőitalok készítését is.

dr. berényi béla professzor, a központi stomatológiai intézet igazgatója az iskolafogászat jelentőségét emelte ki és rámutatott, hogy már három éves korban meg kell kezdeni a gyermekek fogainak vizsgálatát, a fogorvosi ellátást, sőt erre a fogszuvasodásra hajlamos gyermekeknél már bölcsődés-korban szükség lehet.

/folyt.köv./

15.35

- 30 -

le

bb 50. /november ... 1. folyt./ m

a fogászati hetet minden megyében a köjál-ok rendezik a megyei stomatológus főorvos irányításával. a munkában fontos szerepet kapnak a vöröskereszt társadalmi munkásai. az ifjúsági vöröskeresztesek például 600 000 színes leporellót, a fog- és szájápolás legfontosabb tudnivalóit tartalmazó füzetet juttatnak el az ország valamennyi általános iskolájába. a fogászati héten osztályfőnöki órákon, ismeretterjesztő előadásokon foglalkoznak a szájhigiénével. levetítik a „nem fog fájni” című kisfilmet és több hasonló tárgyú egészségügyi filmet. ezenkívül minden általános iskolába eljuttatják a „nem fog fájni” című filmből készült színes diafilmet. /mti/

...

bb 51. három halálos balesetet okozott az ittasság

1 fe/sk/m/zs

1965. október 28.

szolnok megyében, mezőtúr határában, egy személyvonat halálra gázolta kovács jános, 52 éves battonyai lakost. a szerencsétlen ember ittasan utazott menet közben kiesett a vonatból és a kocsni kerekei alá került.

veszprémvársány közelében egy személyvonat papp ferenc, 16 éves ipari tanuló, bakonypéterdi lakost gázolta halálra. a fiatal fiú szintén ittas volt.

cegléden, andó györgy, 42 éves tsz-tag, vizet merített a kutból. az erősen ittas ember elvesztette egyensúlyát, a kutba esett és megfulladt.

a béke-tér és a lehel utca torkolatánál egy 4-es jelzésű autóbussz elütötte szalkai sándorné, 85 éves nyugdíjas budapesti lakost, aki a helyszínen betáhalt sérülésébe. /mti/

le

...

15,49/m

- 31 -

bb 53. igor markevitch sajtótájékoztatója

t ol hné vm fm

1965. október 28.

csütörtökön a zeneművészek házában magyar újságírókkal találkozott igor markevitch, a hazánkban vendégszereplő, orosz származású „utazó karmester”.

markevitch az újságírók kérdéseire válaszolva többek között elmondta, hogy szoros szálak fűzik hazánkhoz. huszonnégy éves korában budapesten nősült, márkus emília unokáját, a világhírű balettművész nizzinszkij leányát, kyrát vette el feleségül. fischer anniet tiz évvel ezelőtt ő hívta meg szólólistaként párizsba, arra a hangversenyre, amelyen bartók iii. zongoraversenyét vezényelte. ferencsik já-nossal a háború befejezése után bécsben találkozott először, ahol mindketten vendégként dirigáltak. nagyon kedveli bartók és kodály mű-veit, éppen ezért ragaszkodott ahhoz, hogy október 30-i koncertjé-nek műsorán - amellyel a zenei hetek zárulnak - a psalmus hungaricus is szerepeljen. első karmester volt, aki moszkvában magyar nyelven vette műsorára ezt a művet, a magyar szövegkiejtést annakidején felkérésére ilosfalvy róbert korrigálta. a mű előadásában száz kisfiú vett részt. meggyőződése, hogy a magyar nyelv olyan spe-ciális lejtésű, hogy ezt a művet mindenütt magyarul kell énekelni. kanadában és angliában is magyar nyelven adatta elő. a magyar közön-séget 1964-ben a szkopjei filharmónikusok jótékonycélu turnéjának keretében ismerte meg, igényes, hozzáértő közönségként.

pályáját mint zeneszerző kezdte, 17 éves volt, amikor jagilevák, a párizsi orosz balett részére az első darabját komponálta. bartók béla, aki megismerkedett ezzel a kompozícióval elismerő sorok ki-séretében jóslott nagy jövőt számára. a második világháború alatt olaszországban élt, mint az ellenállási mozgalom aktív tagja, ebben az időben kizárólag a politika érdekelte. a háború befejezésével kezdte karmesteri pályáját, s állandó utazásai miatt most nincs ideje komponálni. jelenleg azt tekinti fő feladatának, hogy mint dirigens kerüljön a legszorosabb kapcsolatba közönségével. a diri-gálás - véleménye szerint - ma olyan fejlődési periódusban van, mint a zongoramuzsika volt liszt működése idején. markevitch karmester-képző mesteriskolát vezetett szászországban, amerikában, legutóbb pe-dig moszkvában. szerinte ennek tanulását is fiatalon, már 10-12 éves korban kellene kezdeni, éppen úgy, mint a hangszeres előadóművé-szetet. régi vágya, hogy gyermekeket taníthasson dirigálásra.

/folyt.köv./

16,03/m

-32-

/bb 53. igor.....1.folyt./vm

szinte a világ minden táján vezényelt már, jelenleg mint vendég-karnagy működik különböző moszkvai zenekaroknál. budapestről a román fővárosba utazik, ez lesz ott az első bemutatkozása. ezt egy turné követi, a londoni filharmónikusokkal olaszországba és svájcba. a jövő évi tervben - a dán királyi zenekar élén - egy szov-jetunióbeli hangversenykörút szerepel./mti/

- . -

bb 52. paavo siro finn professzor elutazott hazánkbaól

k áe tné vm fm

1965. október 28.

paavo siro, a turkui egyetem és a tamperei társadalomtudományi főiskola tanára, aki a magyar- finn kulturális munkaterv alapján két hónapig tartózkodott hazánkban, csütörtökön elutazott budapestről. a finn professzor készítette 25 évvel ezelőtt madách imre :,, az ember tragédiáját, -nak nyers fordítását, amelyet toivo lyy költő dolgozott fel. itt-tartózkodása idején a magyarországi finn-ugor nyelvészek kutatásait tanulmányozta./mti/

- . -

bb 54. kiállítás a kétszáz éves nagykanizsai gimnáziumról

vid j vm fm

1965. október 28.

csütörtökön kiállítás nyílt a nagykanizsai thury györgy muzeum-ban a landler jenő nevét viselő kétszáz éves nagykanizsai gimná-zium történetéről. gazdag anyag szemlélteti, hogyan fejlődött az 1765. november elején megnyílt intézmény. bemutatják a kétszáz éven át fennmaradt írásos anyagokat, az egykori diákok könyveit, szak-dolgozatait, valamint az iskola több híressé vált növendékének mun-kásságát./mti/

- . -

16,10/m

- 33 -

bb 55. véget ért a pedagógusok szakszervezete központi vezetőségének ülése - javaslat pedagógiai tudományos társaság létrehozására

t vt/gk/m/zs

1965. október 28.

csütörtökön - a szakszervezet székházában - folytatta tanácskozását a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége. a párt ideológiai irányelveiből adódó feladatokkal foglalkozó referátum vitájában felszólalt bihari mór, bodó lászló, dr. fekete józsef, juhász lászló, karakas lászló, kovács józsef, lugossy jenő, mezei gyula, mézes lajos, molnár lászlóné, musits jenő, obádovich j. gyula, papp jános, strebelovszky lajos, temesi alfréd, ujházi józsefné, varga béla és vidor győző.

a hozzászólásokból kitűnt, hogy figyelemre méltó az előrehaladás a világnézeti nevelésben, azonban a nevelőmunka hatékonysága még elmarad az igényektől, s nem egyformán érvényesül a különböző iskolatípusokban. a felszólalók sürgették egy pedagógiai tudományos társaság létrehozását, amely messzemenően segítheti az oktató-nevelő munka ideológiai színvonalának emelését. /mti/

...-

bb 56. gázoló motorost vett őrizetbe a rendőrség.

vid/j/m/fm

1965. október 28.

németh józsef husz éves pápai lakos motorkerékpárjával elütött egy gyalogost és áldozatát - aki nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett - cserbenhagyva tovahajtott. németh józsefet csütörtökön elfogta és őrizetbe vette a rendőrség, s ellene bünvádi eljárást indított. /mti/

...-

bb 57. értelmiségi klub mezőkovácsházán

i vid/fm/m/fm

1965. október 28.

mezőkovácsházán megnyílt a tit értelmiségi klubja. a megyében ez a hatodik tit-klub, ahol az értelmiségi dolgozók előadásokat hallgathatnak, vitákat és baráti találkozókat rendeznek. /mti/

...-

16,32/m

- 34 -

Wt

bb 58. az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportjának ülése

vid j vm fm

1965. október 28.

csütörtökön tatabányán ülést tartott a komárom megyei képviselőcsoport. a tanácskozáson részt vett nemeslaki tivadar, az mszmp komárom megyei bizottságának első titkára, országgyűlési képviselő, és kroszner lászló, a megyei tanács vb elnöke is.

a képviselők szekeresi jánosnak, a mék megyei igazgatójának tájékoztatója alapján a zöldség és gyümölcs ellátás helyzetét vítetták meg. az idei rossz termés miatt a megyében szeptember végéig az esedékes felvásárlási tervet csak 79 százalékra teljesítették. nem tudták kielégíteni az igényeket paprikából, paradicsomból, uborkából, őszibarackból, szőlőből, cseresznyéből, málnából, eperből. fejlődést jelentett viszont az, hogy több jóminőségű, friss áruhoz jutott a lakosság. ugyanis az idén már tíz nagy zöldségtermelő szövetkezet 165 vagon árut szállított közvetlenül a mék-üzletekbe. tatabánya új lakónegyedében, újvárosban jelentősen javította az ellátást az 1,200.000 forintos költséggel épült, modern berendezésekkel ellátott zöldség-gyümölcs-szaküzlet. hasonlókat nyitnak még ebben az évben a megye másik bányászvárosában, oroszlányon.

a megye lakosságának téli zöldség- és gyümölcs ellátása kedvezőbbnek ígérkezik, mint a nyári volt. már eddig kilencszáz vagon árut tároltak télire. a szakszerű és kellő időben való tárolást elősegíti, hogy a termelőszövetkezetek az idén jelentős mennyiségű árura kötöttek bértárolási szerződést.

a tanácskozáson megállapították, hogy jelentősen javult a megyében a termelőszövetkezetek és a felvásárlók közötti kapcsolat. ez viszont alapot ad arra, hogy közös erőfeszítésekkel tovább növeljék a megye önellátását. javasolták a képviselők azt is, hogy helyileg teremtsenek lehetőségeket a primőrök termesztésére, mert ezeket ugyyszólván teljesen nélkülözi a megye lakossága. /mti/

...-

16,44/m

- ■ -

Wt

bb 59. 340 millió forint debrecen jövő évi költségvetése
vid j vm fm 1965. október 28.

a debreceni városi tanács csütörtökön az 1966. évi összesített költségvetéséről tárgyalt. a jövő évben 340 millió forintból gazdálkodik a városi tanács. az idehez viszonyítva a költségvetésen belül közel négy millió forinttal emelkedik a szociális és egészségügyi kiadások összege - elsősorban azért, mert két új bölcsőde kezd meg üzemelését 120 férőhellyel, a gyermekorvosi körzetek száma öttel növekszik, emelik továbbá a szakorvosi órák számát, s a szervezett üdültetésben több gyermek vesz majd részt.

a tanácsülés elfogadta a jövő évi községfejlesztési költségvetést is, amelynek összege 18 millió 701 ezer forint. megállapították a tanácsülésen, hogy debrecen lakossága hathatós segítséget ad a tervek megvalósításához, s évről évre nagyszámú társadalmi munkát végez. az idén 720 ezer forint, jövőre pedig 1 millió 725 ezer forint a tervezett társadalmi munka értéke./mti/

bb 60. művészeti előadók országos értekezlete dunaujvárosban
vid j vm fm 1965. október 28.

csütörtökön dunaujvárosban megkezdődött a megyei és városi tanácsok művészeti előadójának háromnapos országos értekezlete. az első napon a művészeti neveléssel kapcsolatos feladatokat és a kulturális seregszemlék új módszereit vitatták meg. az új módszer lényege, hogy egyrészt az eddigi egyirányú körzeti, járási és megyei bemutatók helyett komplex műsorral szórakoztassák a bemutatók közönségét, másrészt ezeket a művészeti bemutatókat a jövőben helyi eseményekhez kötik. ilyen módon remélik, hogy az érdekesebb és változatosabb műsorral jobban felkeltik a közönség érdeklődését. sor kerül több országos dalostalálkozóra, ifjúsági napra, vetélkedőre. szegeden megrendezik az éneklő ifjúság napját, fejér megyében a zenei heteket, szolnok megyében jászárokszállás 600 éves jubileuma alkalmából kerül sor nagyszabású seregszemlére. a tervek között szerepel a jövőre debrecenben megrendezendő kórusfesztivál, a salgótarjáni jazz- és tánczenekari fesztivál, s a szombathelyi országos társastánc fesztivál.

/folyt.köv./

16.55

- 36 -

/bb 60. művészeti.....1.folyt./vm

pécsett kerül sor a második országos bábjátékos bemutatóra. jövőre rendezik meg a tervek szerint - az uttörő-szövetség 20 éves fennállása alkalmából az országos uttörő fesztivált is. szegeden egyetemi és főiskolai művészeti seregszemlére, keszthelyen zenei bemutatóra és egerben táncfesztiválra kerül sor./mti/

bb 61. andré gorog vendégszereplése az országos filharmónia novemberi koncertjein

1 ol hné vm 1965. október 28.

andré gorog, magyar származású francia zongoraművész, az 1964. évi bukaresti nemzetközi enescu zongoraverseny második díjának nyertese, magyarországi vendégszereplésre érkezett. a művész két alkalommal lép fel a fővárosban. november 5-én a Művészeti Szimfonikusok hangversenyén működik közre, 8-án pedig szólóestet ad a zeneakadémia nagytermében./mti/

17,40/m

bb 62. középiskolai igazgatók látogatása a kilián györgy repülő tiszti iskolán

vid/j/m/fm 1965. október 28.

szolnok megye középiskoláinak igazgatói szerdán egésznapos látogatást tettek a szolnoki kilián györgy repülő tiszti iskolán. az iskola vezetői bemutatták a vendégeknek a katonai tanintézet muzeumát, a tantermeit, a tanműhelyeket, az oktatás céljait szolgáló fizikai és kémiai laboratóriumot. a gimnáziumok, technikumok vezetői köztelebbről is megismertették a repülő tisztképzés sokoldalú módszereivel. megtekintették a tanszékek foglalkozásait, ahol a tisztképzés mellett felsőfokú technikumok oktatásban részesítik a hallgatókat. a vendégek délután eszmecsere folytattak az iskola nevelőivel, oktatóival a felsőfokú technikumok oktatásáról, valamint a látogatás tapasztalatairól. az iskolaigazgatók a pályaválasztási tanácsadásnál hasznosítják majd a tiszti iskolán látottakat. /mti/

- 17.55

- 37 -

bb 63. magyar-lengyel barátsági est szombathelyen

vid/j/m/fm

1965. október 28.

„Lengyel tájak, lengyel városok,, címmel csütörtökön műsoros estet rendezett szombathelyen a lengyel kultúra és a városi ady endre művelődési otthon. dr. stanislaw a. sochacki, a lengyel kultúra igazgatóhelyettese tartott filmvetítéssel kísért előadást lengyelországról. ewa rybicka, a varsói operaház művésze chopin-, händel-~~...~~- műveket és lengyel népdalokat énekelt. /mti/

...-

bb 64. ezerháromszáz szocialista brigádtag az iskolapadban

vid/j/m/fm

1965. október 28.

a martfői tiszta cipőgyárban száz munkásbrigád küzd a „szocialista,, cím elnyeréséért, illetve megtartásáért. az idén ősszel tett termelési vállalásokon kívül - fontos feladatuknak tekintik a brigádtagok az önképzést, a továbbtanulást is. a száz brigádnak csaknem 1300 tagja állami és politikai oktatásra, szakmai továbbképzésre jár, vagy a műhelyekben -, önkéntes vállalatok alapján - tanulja az új munka-műveleteket. kérésükre a jövőben rendszeresen tartanak irodalmi esteket is, amelyeken a kötelező iskolai olvasmányokkal neves művészek tolmácsolásában ismerkednek meg. az első irodalmi este csütörtökön kerül sor, amikor mádi-szabó gábor színművész előadó-estjén vettek részt a martfűiek. /mti/

...-

18,00/m

bb 65. elutazott hazánkból a német szocialista egységpárt ipari küldöttsége

k sk vm zs

1965. október 28.

a német szocialista egységpárt ipari küldöttsége, amely gerhard briksának, a német szocialista egységpárt kb osztályvezetőjének vezetésével látogatást tett hazánkból, csütörtökön elutazott budapestre. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent asztalos lajos, az mszmp kb megbízott osztályvezetője. /mti/

...-

18,20

- 38 -

kl

bb 66. a magyar szocialista munkáspárt

gk/m/zs

1965. október 28.

központi bizottságának meghívására edgar woognak, a svájci munkáspárt főtitkárának vezetésével küldöttség érkezett hazánkba, hogy az mszmp vezetőivel eszmecsere-t folytasson a két pártot érintő kérdésekről.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára fogadta. /mti/

...-

bb 67. a pedagógus szakszervezetek nemzetközi szövetségének

tr/m/zs

1965. október 28.

ellenőrző bizottsága október 29-től 31-ig prágában ülést tart. a bizottság magyar elnöke, márnai miklós, a pedagógus szakszervezet központi vezetőségének tagja, csütörtökön elutazott a csehszlovák fővárosban tartandó tanácskozásra. /mti/

...-

18,50/m

bb 68. súlyos közlekedési baleset soroksáron

t fe/gg/m/zs

1965. október 28.

súlyos közlekedési baleset történt csütörtök reggel 7 óra 25 perckor soroksáron, az ócsai ut és a marx károly ut motorkolatánál, a szegedi és a bajai ut elágazásánál. a budapestről ráckeve felé haladó hév sebesvonat - amelyet lampert sándor 28 éves mozdonyvezető vezetett - összeütközött egy, a boráros tér felé tartó 15/gy jelzésű autóbusszal. a hév szerelvény az autóbusz jobboldali, hátsó feljárati részét kapta el. az összeütközés következtében a motorkocsi kisiklott és oldalra dőlve a töltésen megállt. az autóbust az összeütközés ereje valósággal kidobta a marx károly utra, ahol a sérült buszba beleszaladt egy budapest felől jövő tehergépkocsi és egy dunaharaszti felől érkező tejszállító teherautó is. a sűrű ködben egy személygépkocsi, amelynek vezetője későn vette észre a balesetet, a kisiklott hév motorkocsiba szaladt bele.

/folyt.köv./

19,00/gy

- 39 -

le

bb 68. /sulyos ... 1. folyt./ m

a baleset következtében az autóbusz utasai közül göblyös éva, 33 éves vendéglátóipari dolgozó, rianás utca 43 szám alatti lakos a helyszínen belehalt sérüléseibe. az eddigi adatok szerint az utasok közül 26-an súlyosan megsérültek. a sérülteket tucatsai mentőautó szállította kórházba és több magángépkocsi vezetője is segítséget nyújtott a szállításban. a könnyebb sérülteket a helyszínen részesítették első segélyben. a hév szerelvény utasai közül senki nem sérült meg.

a balesetet követően az illetékes rendőri szervek nyomban kiszálltak a helyszínre és megkezdték a vizsgálatot. egyebek közt megállapították, hogy az ocsai ut és marx károly ut torkolatánál a kétágu sorompó egyik szárnya hiányzott. a sorompó már néhány nappal korábban elromlott, s ezért szerelték le egyik részét. a sorompó kezelőjének részint az volt a feladata, hogy leengedje a sorompó megmaradt karját, részint pedig, hogy tárcsával adjon jelzést a gépjárműveknek: szabad, vagy foglalt az ut. a balesetet elsősorban az idézte elő, hogy a sorompót nem zárták le kellő időben, ráadásul a gépjárműveknek a sorompó kezelője nem adta meg a tilos jelzést. a 15/gy. jelzésű autóbusz vezetője, oláh márton tudta, hogy a sorompó egyik része hiányzik, mert gyakran közlekedett járművével ezen az utszakason. a vágányok előtt körül is nézett, de mivel sem jelzőt, sem sorompókezelőt nem látott, - a sorompó is nyitva volt - felhajtott a vágányokra. a nagy ködben csak a sínekhez érve vette észre a közeledő hév szerelvényt. gázt adott a kocsinak, hogy el tudjon a hév előtt haladni, de már késő volt: a sebesvontat beleszaladt az autóbuszba.

a kihallgatások során az érintettek meglehetősen ellentmondásosan vallottak a baleset előzményeiről. meidli jánosné sorompókezelő, továbbá szarvas józsef kisegítő jelző egybehangozóan azt állította, hogy nem kapták meg az illetékes szolgálattevőtől a vonat érkezéséről szóló jelzést. a forgalmisták viszont úgy vallottak, hogy a jelzést idejében megadták.

a budapesti rendőrfőkapitányság az érintettek előállítására és a tanúk kihallgatása után folytatja a baleset okának és a felelősség megállapításának vizsgálatát. előzetes becslések szerint az anyagi kár mintegy négyszázezer forint./mti/

19, 12/m

...-
40
- 00 -

le

bb 69. diplomáciai lépés az eltűnt magyar diplomata ügyében

la/m

1965. október 28.

a magyar népköztársaság külügyminisztériumának kezdeményezésére a washingtoni magyar követség képviselői 1965. október 27-én találkoztak az egyesült államok külügyminisztériumában szabó lászlóval, az október 16-án londonban eltűnt magyar diplomatával. a találkozó nem tette lehetővé az eltűnés körülményeinek tisztázását. az egyesült államok külügyminisztériumának szóvivője közölte, hogy szabó lászlónak a menedékjogot még nem adták meg. a magyar külügyminisztérium jegyzékben közölte az egyesült államok budapesti követségével, hogy a menedékjog megadásának nincs nemzetközi jogi alapja. /mti/

...-

le

19, 14/m

44
- 00 -

bb 71. ,, a karamzov testvérek,, bemutatója a vigszínházban

1 tf tr vm

1965. október 28.

csütörtökön este került műsorra. dosztojevszkij regényét miller péter és kapás dezső alkalmazta színpadra. a két részes színmű fő szerepeit csákányi lászló, bitskey tiber, latinovits zoltán, iglódi istván, dávid kiss ferenc, pécsi ildikó, szegedi erika játssza. rendező kapás dezső. a darabhoz eötvös péter komponált zenét, a díszletet szinte gábor, a jelmezeket kemenes fanni tervezte./mti/

- . -

bb 72. időjárásjelentés

la vm

1965. október 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. október 28-án, csütörtökön este:

párás, ködös idő

várható időjárás péntek estig: kisebb felhőátvonulások még eső nélkül. párás, ködös idő. napközben megélenkülő délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 14-18 fok között, az erősen ködös helyeken 14 fok alatt./mti/

- . -

19,50/k m

- 42 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1965. október 28.

bn 70. a minisztertanács ülése

vm la

1965. október 28.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese jelentést tett a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 3. ülészakának tárgyalásairól. a kormány a jelentést tudomásul vette, jóváhagyta a két kormánybizottság elnöke által aláírt jegyzőkönyvet és utasította a minisztereket, hogy a megállapodások végrehajtását biztosító intézkedéseket tegyék meg.

a külkereskedelmi miniszter beszámolt az 1966-70-re szóló magyar-szovjet hosszulejártu kereskedelmi megállapodásról. a külügyminiszter jelentést tett az ENSZ huszadik közgyűlésének első szakaszáról és Dean Ruskkal, az Egyesült Államok külügyminiszterével folytatott megbeszéléséről. a kormány a jelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

a külügyminiszter előterjesztése alapján a minisztertanács jóváhagyta a magyar népköztársaság kormánya és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kormánya között kötött és Belgrádban aláírt határügyi egyezményt, s úgy határozott, hogy megerősítse és kihirdetése végett az illetékes miniszterek terjesszék az elnöki tanács elé.

az egészségügyi miniszter lengyelországi tanulmányutjáról tájékoztatta a kormányt. a minisztertanács a tájékoztatót tudomásul vette.
/folyt.köv./

- 1 -

le

bb 70. /a minisztertanács ... 1. folyt./ m

a minisztertanács - a művelődésügyi miniszter előterjesztése alapján - megtárgyalta és jóváhagyta a középfokú oktatási intézményekről szóló törvényerejű rendelet tervezetét és úgy határozott, hogy elfogadás és kihirdetés végett az elnöki tanács elé terjeszti.

az oktatási rendszerről szóló 1961. évi ^{III.} törvény az alsófokú-, a középfokú- és a felsőoktatás feladatait, tartalmát és intézményeit csak az alapvető elvi kérdések tekintetében határozta meg, de a részletesebb szabályok megállapítását a végrehajtás körébe utalta. az oktatási reform megvalósítása során eddig megalkotott törvényerejű rendeletek már szabályozták a tankötelezettséget, az alsófokú- és a felsőoktatást, de - számos vitatott probléma miatt - a középfokú oktatási intézmények részletes szabályozására eddig nem kerülhetett sor. a végrehajtás eddigi tapasztalatainak birtokában ez a hiány pótolható volt a most jóváhagyott törvényerejű rendelet-tervezettel.

a minisztertanács úgy döntött, hogy az oktatási reform végrehajtása további feladatainak eredményes megoldása érdekében országos oktatási tanácsot kell létesíteni, amely az oktatási intézményeket irányító minisztériumok és országos hatáskörű szervek együttműködését biztosítja. a megyei tanácsok szintjén jelentkező egyes területi oktatásügyi feladatok koordinálása céljából a minisztertanács megyei oktatási tanácsok létesítésére is határozatot hozott.

az országos oktatási tanácsban az oktatási intézmények felett felügyeletet gyakorló minisztereknek és országos hatáskörű szervek vezetőinek, valamint az országos tervehivatal elnökének oktatásüggyel foglalkozó helyettesei vesznek részt; a tanács elnöke a művelődésügyi miniszter. a megyei oktatási tanácsok a végrehajtó bizottságok oktatásügyet felügyelő elnökhelyetteseinek vezetésével tevékenykednek majd, s munkájukban az érdekelt szakigazgatási szervek, továbbá a megyében működő oktatási intézmények vezetői, valamint az iskolák oktató-nevelő munkáját segítő ipari-, mezőgazdasági- és más üzemek és intézmények képviselői vesznek részt.

az országos tervehivatal elnöke előterjesztésében tájékoztatta a kormányt az oktatás anyagi és tárgyi feltételeinek jelenlegi helyzetéről és a fejlesztés várható lehetőségeiről. a minisztertanács az előterjesztést behatóan megvitatta, megállapította, hogy igen hasznos és értékes tájékoztatásokat tartalmaz, de a téma szorosan összefügg a népgazdaság távlati szakember-igényével és más nagyfontosságú kérdésekkel. erre tekintettel a kormány úgy határozott, hogy a jövő év elején benyújtandó új előterjesztés alapján megtárgyalja az 1980-ig terjedő szakember-szükséglet tervét.

/folyt.köv./

19,32/ m

- 2 -

le

/bb 70. a minisztertanács...2.folyt./vm

az országos vizügyi főigazgatóság vezetője előterjesztette az országos és területi vizgazdálkodási kerettervet, a tervet a minisztertanács megvitatta és elfogadta.

a földművelésügyi miniszter és a szövetség elnöke közös előterjesztést tett a kormánynak a háztáji és kisegítő gazdaságokban használatos mezőgazdasági kisgépek gyártásának és forgalmazásának helyzetéről. a minisztertanács a jelentést megtárgyalta, elfogadta és határozatokat hozott.

a földművelésügyi miniszter jelentést tett a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztését célzó kormányhatározatok végrehajtásának tapasztalatairól. az intézkedések eredményesnek bizonyultak, különösen jelentős a szarvasmarha állomány szaporulata a termelőszövetkezetekben. a kormány határozatot hozott, hogy a nagyüzemekben az eddiginél is nagyobb ütemben kell fejleszteni a szarvasmarha tenyésztést, emellett továbbra is törekedni kell a háztáji gazdaságok szarvasmarhaállományának fenntartására, termelésének fokozására. a kormány továbbra is biztosítja a jelenlegi kedvezményeket és intézkedéseivel előmozdítja a szarvasmarha tenyésztés gazdaságosságának növelését.

a kormány megtárgyalta és tudomásul vette a földművelésügyi miniszternek az őszi mezőgazdasági munkák menetéről szóló beszámolóját.

x x x

le

/folyt.köv./

20.00/m.

- 3 -

bb 70. /a minisztertanács ... 3. folyt./ m

a földművelésügyi miniszter az őszi mezőgazdasági munkák helyzetéről a következőket jelentette a kormánynak.

októberben az éghajlati viszonyainkra egyébként nem jellemző, hosszantartó, száraz, napos és éjszakánként fagyos időjárás jó lehetőségeket adott a talajelőkészítési, vetési és betakarítási munkák végzésére. a mezőgazdasági üzemek kihasználva a kedvező időjárást, csaknem felszámolták azt a lemaradást, amit a vegetáció eltolódása okozott.

másfelől viszont a száraz időjárás nehezítette a talaj előkészítését, különösen a kötött talaju alföldi megyékben kellett többet dolgozniuk a gépeknek a vetőágy előkészítésén. ezen a vidéken az elvetett mag vontatottan csirázik, nem kel egyenletesen és nem elég erőteljes.

a tartós éjjeli fagyok miatt fokozott gondot kell fordítani a már kiszedett burgonya és répa takarására és védelmére.

az őszi talajelőkészítés befejezés előtt áll, a mélyszántásnak egyharmadát végezték el eddig.

az őszi vetéseket - a kenyérgabona kivételével - befejezték. kenyérgabonából a tervezettnek eddig 90 százalékát vetették el, a rozs vetése befejeződött. vas megyében a termelőszövetkezetek október 20-ig elvetették a kenyérgabonát. a vetések minősége kielégítő.

a burgonyát, a napraforgót és a rizst csaknem teljesen betakarították már.

eddig a cukorrépának több mint 80 százalékát szedték fel. a cukorgyárak október 24-ig a cukorrépa 59 százalékát vették át. a cukorgyárak megállapításai szerint a répa minősége lényegében azonos a tavalyival.

a kukoricának több mint a felét takarították be eddig. nedvességtartalma még mindig magasabb a kívánatosnál, ezért továbbra is nagy figyelmet kell fordítani a gondos válogatásra és a szakszerű tárolásra. a korai fagyok okozta kényszerérés fokozhatja a téli tárolás közben előforduló minőségi veszteségeket.

a szüretet heves és borsod megyék kivételével október első felében mindenütt megkezdték és eddig országosan 70-80 százalékban végezték el. a legutolsó becslés szerint a szőlőtermés országos átlaga kisebb a tervezettnél. a csemegeszőlők érése is megkésett, ennek következtében minősége is gyengébb.

a téli alma szedését a duna-tiszaközi megyékben és zala megyében befejezték, szabolcs megyében a termés 80 százalékát szedték le eddig.

20. 35

- 4 -

le

/bb 70. a minisztertanács...4.folyt./vm

a kormány a földművelésügyi miniszter beszámolója alapján megállapította, hogy a mezőgazdaság dolgozói az őszi betakarítást, a talajelőkészítést, az őszi gabonák - különösen a kenyérgabona - vetését megfelelő időben és jó minőségben végzik. elismeréseméltó, hogy a mezőgazdaság dolgozóinak - a sok természeti csapás ellenére - kenyérgabonából ez évben minden eddiginél magasabb holdankénti átlagtermést sikerült elérniük, most pedig odaadó munkájukat kell megalapozniuk, hogy az ország kenyérgabona szükséglete jövőre is hazai termésből legyen kielégíthető.

a mezőgazdaság dolgozóit megfeszített munkájukban eredményesen segítették az ipari üzemek, a közlekedés dolgozói, néphadseregünk katonái, továbbá az irányító és a társadalmi szervek - különösen a kisz - a tanulóifjúság szervezett bevonásával.

a kormány további erőfeszítésre hívja fel a mezőgazdasági üzemek dolgozóit, hogy elsősorban a kenyérgabonát mindenütt mielőbb gondos munkával vessék el. végezzék továbbra is szervezeten és körültekintően a termények betakarítását, s a téli tárolási veszteségek csökkentése érdekében fordítsanak megkülönböztetett gondot - különösen a kukoricánál - a szakszerű tárolásra, raktározásra.

továbbra is használjanak ki minden rendelkezésre álló időt és eszközt, gyorsítsák meg a jövő évi termés biztosítása érdekében a mélyszántást és az őszi trágyázást.

a kormány bizik abban, hogy a mezőgazdaság dolgozóinak szorgalmas munkája meghozza a további nagy eredményeket is: az ipari üzemek és a társadalmi szervek segítségével még a téli fagyok beállta előtt maradéktalanul eleget tesznek valamennyi időszzerű feladatuknak.

x x x

a földművelésügyi miniszternek és a szövosz elnökének együttes előterjesztése megállapítja: a háztáji és az egyéni gazdaságok, valamint a szorványkertek tulajdonosainak mezőgazdasági kisgépekkel, alkatrészekkel és szerszámokkal való ellátása nem kielégítő. az értékesítő szervek nem mérték fel megfelelően az igényeket, a termelést irányító szervek pedig nem gondoskodtak kellően a háztáji gazdaságok termeléséhez szükséges anyagok és eszközök iránti igények kielégítéséről.

/folyt.köv./

20,43/m

- 5 -

le

/bb 70. a minisztertanács.....5.folyt./vm

a kormány a kis- és kertgazdaságokban rejlő termelési tartálékok feltárása, a termelési kedv növelése érdekében kötelezte az ipar és a kereskedelem illetékes vezetőit, hogy gondoskodjanak az említett gazdaságok munkaeszközökkel való jobb ellátásáról. ebbe az eddiginél jobban be kell vonni a kisipari termelőszövetkezeteket és a helyi ipari üzemeket.

a kormány kötelezte a földművelésügyi minisztériumot, hogy az irányítása alá tartozó agrotársulatok - a nagyüzemek igényeinek kielégítése mellett - fokozottabban gondoskodják a kereskedelmi szervek által megrendelt mezőgazdasági kisgépek és alkatrészek gyártásáról és forgalomba hozataláról. a kereskedelmi szervek feladata, hogy rendszeresen kísérik figyelemmel a termelők igényeit és megrendeléseik alapján az ipar biztosítsa a szükséges mennyiségű és minőségű kisgépek és szerszámok, a kisgazdaságokban használatos permetezőgépek, szőlőprések, darálók, morzsolók, etetővályuk, ásó, kapa, lapát, villa, stb. gyártását. gondoskodni kell e munkaeszközök korszerűsítéséről is.

a kormányhatározat előírja, hogy a szövetség növelje a mezőgazdasági kisgépek kölcsönző helyek számát és szélesítse a kölcsönözhető kisgépek körét.

x x x

/folyt.köv./

a szerkesztőség figyelmébe!

abb 70. sz. hír /a minisztertanács ... 1. folyt./ második bekezdésének tizedik sorától a bekezdés végéig a helyes szöveg a következő:

... a végrehajtás eddigi tapasztalatainak birtokában most jóváhagyott törvényerejű rendelet-tervezet ezt a kérdést is rendezi. /mti/

20,45/m

-...-

- 6 -

le

bb 70. /a minisztertanács ... 6. folyt./ m

az országos vizgazdálkodási keretterv

az országos vízügyi főigazgatóságnak a minisztertanács ülésén megtárgyalt előterjesztése áttekintést ad arról, hogy a vizgazdálkodásban a felszabadulás után, de különösen az utolsó tíz évben alapvető átalakulás ment végbe. nagymértékben megnőtt a vizgazdálkodás jelentősége a népgazdaságban, kapcsolata mind a mezőgazdasági mind az ipari termeléssel.

a korábbi - főként a víz kártételeinek elhárítására irányuló - helyi beavatkozások helyett az utóbbi években a vízzel való egységes és tervszerű gazdálkodás alakult ki. ez előtérbe helyezte a vizgazdálkodásnak a természeti feltételekkel, a népgazdasági igényekkel és lehetőségekkel összehangolt átfogó fejlesztését.

a vizgazdálkodás népgazdasági szerepének felmérése, összefüggéseinek tisztázása, fejlesztési lehetőségeinek és célkitűzéseinek meghatározása végett az ország egész területére kiterjedő kerettervet kellett kidolgozni.

a minisztertanács ülésén jóváhagyott országos vizgazdálkodási keretterv hosszú évek munkájának eredménye, széleskörű társadalmi és tudományos összefogással, sok száz szakember közreműködésével készült el.

a keretterv ismerteti, hogy a felszabadulást követően az ipar, a mezőgazdaság és a települések vízigényének növekedésével a víz hasznosításában is ugrásszerű fejlődés következett be, egyidejűleg növekedett a biztonság foka az árvízvédelemben és a belvízmentesítésben is.

az ország területének 1/4 részét fenyegető árvizek elleni védekezés céljából 4.000 km hosszú töltés épült. a védett területen él az ország lakosságának csaknem a fele. itt található a városok és községek 30 százaléka s a közlekedési hálózat 50 százaléka. a töltéseket állandóan erősítik, 1945. óta az árvédelmi művekbe csaknem 25 millió köbméter földet építettek be. a keretterv a meglévő árvédelmi fővonalak további megerősítését és új töltések létesítését irányozza elő.

/folyt.köv./

20.50

- 7 -

le

/bb 70. a minisztertanács...7.folyt./vm

a belvizek a mezőgazdaságilag művelt területnek csaknem a felét veszélyeztetik, az eddig épült 29 000 km hosszú csatornahálózattal és másodpercenként 500 köbméter teljesítőképességű szivattyutelepekkel a víz 20-22 nap alatt vezethető le a földekről, a keretterv szerint a jövőben további 13 000 km hosszú csatornahálózat építésével a levezetés idejét 13-14 napra kell csökkenteni.

az öntözött terület 1950. óta 30 000 hektárról 280 000 hektárra növekedett, az öntözéses termelés további vizigényének kielégítésére a keretterv folyami duzzasztóművek, tárolómedencék, öntöző főcsatornák létesítését és távlatban a duna-tisza csatorna megépítését tűzi ki célul.

fejlődés tapasztalható a lakosság közműves vízellátásában is, az 1949. évi 22 százalékkal szemben jelenleg a lakosság 43 százaléka részesül közműves vízellátásban, a keretterv távlati célkitűzésként előírja, hogy a lakosság 83 százaléka kapjon közműves vízellátást, ezen belül - az eddiginél nagyobb mértékű fejlesztéssel - javítani kell a falvak vízellátását.

az ország vízkészletének legnagyobb fogyasztója az ipar, az ipari vízfelhasználás 20 év alatt csaknem háromszorosára emelkedett, s várható, hogy a következő 10-15 évben ennek is három-négyszeresére nő, a keretterv ezért olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek a víz takarékos felhasználására ösztönöznek, a nagyobb fogyasztással nő a szennyvizek mennyisége is, a vizek tisztaságának védelmére a keretterv a jelenlegi vízszennyezés megszüntetését és további szennyződések megelőzését jelöli meg feladatként.

az ország jelenlegi összes / ipari-, mezőgazdasági- és ivó-/ víz fogyasztása évente mintegy 4 milliárd köbméter, s a fejlődés ütemét figyelembe véve az várható, hogy 10-15 éven belül két-háromszorosára növekszik, ez a mennyiség az évente átlagosan lefolyó 120 milliárd köbméter víznek csak kis hányada, figyelembe kell azonban venni, hogy a felszíni vizeknek mindössze 4 százaléka keletkezik az ország területén, másrészt, hogy a vízkészletek területi és időbeni megoszlása is kedvezőtlen, máris vízhiány mutatkozik a Balaton, Pécs és Székesfehérvár térségében, a Tisza völgyében pedig csaknem teljesen igénybe veszik a hasznosítható vízkészletet.

/folyt. köv./

20.55

- 8 -

/bb 70. a minisztertanács...8.folyt./vm

a keretterv meghatározza azokat a lehetőségeket és létesítményeket, amelyekkel az egyes térségek vízellátásában mutatkozó hiány megszüntethető, a termelőerők legcélszerűbb elhelyezésére kijelöli a vízgazdálkodási szempontból kedvező területeket.

a keretterv a távlati fejlesztés alapjául szolgál, irányadó valamennyi népgazdasági ágazat távlati és éves terveiben előirányzott vízgazdálkodási vagy a vízgazdálkodást érintő feladatainak kidolgozásához és segítséget nyújt a regionális rendezési tervek összeállításában, megkönnyíti a beruházások vízgazdálkodási hatásainak felmérését, lehetővé teszi azoknak a területeknek a kijelölését, amelyekre a nagyobb vízgazdálkodási létesítmények elhelyezése érdekében az előzetes építési korlátozás elrendelését indokolják.

a minisztertanács határozatának megfelelően a kerettervet - a népgazdasági igényekkel és lehetőségekkel, a regionális tervekkel összhangban a műszaki haladásnak megfelelően - folyamatosan tovább kell fejleszteni./mti/

21.000

-9-

embargo feloldásig!

bb 73. hazaérkezett az mszmp küldöttsége

Vm La

1965. október 28.

a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége, amely fock jenőnek, az mszmp politikai bizottsága tagjának vezetésével látogatást tett a vietnami demokratikus köztársaságban és a koreai népi demokratikus köztársaságban, csütörtökön a késő éjszakai órákban hazaérkezett budapestre.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, dr. korom Mihály, a központi bizottság titkára, Péter János külügyminiszter, garai róbert, az mszmp kb osztályvezető helyettese.

jelen volt Hoang Luong, a vietnami demokratikus köztársaság, szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság, g.a.gyenyiszov, a szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint csung ke-ven, a kínai népköztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője./mti/

- . -

21.50/szb

43 2el

-43-

v é g e

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. október 29.

bb 1. a nobel-díjas solohovot üdvözlük az orosz nyelv barátai - albert schweitzer-ről emlékeznek a német nyelvű klub - külföldi turisták az idegennyelvű asztaltársaságok összejövetelein

i áe/tr/m/fm

1965. október 29.

az egressy gábor művelődési klub idegennyelvű találkozóit ismét népes érdeklődő közönséget vonzanak. az őszi-téli idény beálltával a royal szálló éttermében minden szerdán több mint 100 főnyi angol, illetve francia nyelvet gyakorló asztaltársaság találkozik, csütörtök esténként a lido éttermet „szállják meg”, a német és az orosz nyelv barátai. ez utóbbi helyen rövidesen olasz és spanyol nyelvű társalgásokat is rendeznek. a résztvevők között egyetemi tanár, technikus, orvos és munkás egyaránt megtalálható. a különféle foglalkozású, érdeklődésű emberek az idegen nyelv gyakorlása közben baráti együjtéseké kovácsolódtak. ezért a klubfoglalkozások programja is kibővült: az otthon étteremben szombatonként szinte kizárólag csak idegen nyelven folyik a szó, a klubtagok itt rendezik baráti vacsoráikat, vasárnaponként pedig természetjáró kirándulásokon gyakorolják nyelvtudásukat. jelenleg csaknem 200 résztvevője van ezeknek a találkozóknak. az állandó klubtagokon kívül szívesen látnak bárkit, aki egy-egy alkalommal beszédképességét szeretné fejleszteni az esti fekete, egy pohár sör, vagy vacsora fogyasztása közben. mindössze egyetlen feltétel van: magyarul nem szabad megszólalni, különben a „vétkes”, egy pohár szódavíz fizet büntetésül az asztaltársaságnak.

a nagy érdeklődés nyomán a kötetlen beszélgetések mellett egyre gyakrabban szerepel a programban ismeretterjesztő előadás is, - természetesen idegen nyelven. a német nyelvű klub a közelmúltban thomas mann-ról emlékezett meg, legutóbbi összejövetelén albert schweitzerről, a nagy humanista tudósról hangzott el előadás. az orosz nyelv barátai ugyancsak legutóbbi összejövetelükön táviratban köszöntötték solohovot, a nobel-díj elnyerése alkalmából.

/folyt.köv./